

Βλάσης Βλασίδης¹

Το χθες, το σήμερα και το αύριο στην ενημέρωση

Η περιοχή της Φλώρινας δεν συγκεντρώνει τις ιδανικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των μέσων ενημέρωσης, καθώς είναι ο πλέον απομονωμένος γεωγραφικά νομός, έχει μικρό πληθυσμό, χαμηλό κατά κεφαλή εισόδημα και έχει ταλαιπωρηθεί όσο κανένας άλλος νομός στη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου. Παρόλα αυτά έχει παρουσιάσει μια σημαντική εκδοτική δραστηριότητα και μια αντίστοιχη ενεργητικότητα στα ερτζιανά, ενώ πολύ πρόσφατα έχει πετύχει μια σημαντική παρουσία και στο Internet.

Ιστορική αναδρομή των Τύπων της Φλώρινας

Σε αντίθεση με ότι συνέβη στην υπόλοιπη χώρα, στο χώρο της σημερινής Δυτικής Μακεδονίας δεν υπήρξε ενημερωτική εκδοτική δραστηριότητα στην ελληνική γλώσσα πριν τη λήξη της οθωμανικής κυριαρχίας. Το Μοναστήρι, λίγο βορειότερα, αποτελούσε αναμφίβολα το οικονομικό, πολιτικό και πνευματικό κέντρο της μέχρι το 1912 και ήταν αυτό που διέθετε εφημερίδα στα ελληνικά, το *Φως*, ήδη από το 1908.²

Οι πρώτες εφημερίδες που εκδόθηκαν στη Δυτική Μακεδονία ήταν η *Ηχώ της Μακεδονίας*, η οποία εξέδωσε το πρώτο φύλλο της στις 31 Αυγούστου 1914 στην Κοζάνη και η *Νέα Φλώρινα*, που άρχισε να κυκλοφορεί τον Οκτώβριο του 1914 στην πόλη της Φλώρινας. Εκδότες της πρώτης φλωρινιώτικης εφημερίδας ήταν οι Τσώγκος και Νίτσας, πρόσφυγες από το Μοναστήρι, ενώ τη σύνταξη της ύλης είχε αναλάβει ο Δημήτριος Τσώγκος.³

Η ένταξη στο ελληνικό κράτος, αλλά και οι πολιτικές συνθήκες που επικράτησαν με τον Εθνικό Διχασμό δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την έκδοση αρκετών εφημερίδων σε όλες τις πόλεις της Μακεδονίας.⁴ Το 1916 εκ-

¹ Ο Βλάσης Βλασίδης είναι Λέκτορας Πολιτικής Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

² *Μακεδονικά Νέα* (Νάουσας), αρ.1090, 30/11/2002.

³ Βασίλης Σαμπανόπουλος, «Ο περιοδικός τύπος στο δυτικομακεδονικό χώρο», *Ελμειακά*, 1 (1982), σσ. 91-110. Θεόδωρος Βόσδου, «Ο Τύπος της Φλώρινας», *Η Φλώρινα και η περιοχή της, Φλώρινα*, 2002, σ. 266. Για τις σχέσεις Τύπου και κομμάτων στην Ελλάδα, βλ. Δημήτρης Κ.Ψυχογιός, *Ta éντυπα μέσα επικοινωνίας. Από τον πηλό στο Δίκτυο*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2004, σσ. 378-379, 418. Daniel C. Hallin, Stylianos Papathanassopoulos, “Political Clientism and the Media: Southern Europe and Latin America in Comparative Perspective”, *Media, Culture and Society*, 24 (2002), σσ. 184 κ.ε.

⁴ Σοφία Ηλιάδου Τάχου, «Ο Τύπος της Φλώρινας από το Αρχείο του Γεωργίου Ι. Θεοδοσίου», *Αριστοτέλης*, 251 (1999), 45-47. Μανώλης Κανδυλάκης, *Εφημεριδογραφία και περιοδικά της Μακεδονίας και της Θράκης*, Θεσσαλονίκη, 2006, σ. 309.

δόθηκε από τον Ιωάννη Θεοδοσίου και για ένα εξάμηνο περίπου η *Φλώρινα* με πολλές ειδήσεις για το Μοναστήρι και το 1919 από τον Κωνσταντίνο Ιωαννίδη η *Φωνή του Λαού*. Η τελευταία συνέχισε να κυκλοφορεί κατά διαστήματα μεχρι το 1947.⁵

Το 1921 άρχισε να κυκλοφορεί ο *Έλεγχος* με εκδότη τον δικηγόρο και μετέπειτα βουλευτή και γερουσιαστή της Φλώρινας Γεώργιο Τζώρτζη και υπεύθυνο ύλης τον Σταύρο Κωνσταντινίδη.⁶ Ένα χρόνο αργότερα ο Παντελής Παπαθανασίου, μετέπειτα δήμαρχος Φλώρινας, εξέδωσε το *Εμπρός*, εφημερίδα η οποία διέκοψε την κυκλοφορία της το 1922 και επανεμφανίστηκε τη διετία 1928-1929 καθώς και την τριετία 1960-1962. Το 1931 ο Σταύρος Κωνσταντινίδης προχώρησε στην έκδοση του *Έθνους*, το οποίο αποδείχθηκε εξαιρετικά «ανθεκτικό» στις όποιες πιέσεις, καθώς είναι η μοναδική εφημερίδα που κυκλοφορεί ως τις μέρες μας. Μάλιστα στη δεκαετία του 1940 ήταν η μοναδική εφημερίδα που κυκλοφορούσε σε όλη τη δυτική Μακεδονία.⁷

Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις και οι προσωπικές φιλοδοξίες μελών της τοπικής κοινωνίας της Φλώρινας οδήγησαν στην έκδοση και άλλων εφημερίδων, άλλοτε με εφήμερο βίο και άλλοτε με μακρόχρονη πορεία.⁸ Το 1928 ο Γεώργιος Θ. Μόδης εξέδωσε το *Μακεδονικό Βήμα*, με εφήμερο όμως βίο. Το 1930 εμφανίστηκε ο *Μακεδονικός Σπινθήρας* με εκδότη τον Μενέλαιο Γκέλε. Η εφημερίδα παραδόξως κυκλοφόρησε μόνο ένα πλήρες ημερολογιακό έτος (1/1-31/12/1930) και έκτοτε διέκοψε την κυκλοφορία της. Εφήμερη ήταν και η κυκλοφορία της πρώτης εφημερίδας που εκδόθηκε στο Αμύνταιο, το ίδιο και της εφημερίδας *Μακεδονικός Κόσμος* καθώς και της εφημερίδας *Νέα Γενεά*, που εκδόθηκε στο Ανταρτικό (1934-1935) από το Σπύρο Λιαντζάκη αλλά και της *Εθνικής Φωνής*, που εκδόθηκε στα Άλωνα (1936-1937) από τον Συμεών Στανόν.⁹

Αντίθετα μακροημέρευσαν οι εφημερίδες *Μακεδονική* με εκδότη τον Τσώγκο, υπεύθυνο για την έκδοση της *Νέας Φλώρινας* το 1914, που εμφανίστηκε το 1929 και συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι το 1938, οι *Νέοι Καιροί*, με εκδότη το Νικόλαο Βόικο (1934-1938) και ο *Μακεδονικός Αστέρας* του Αλκιβιάδη Παπαγεωργίου (1934-1938). Αυτές οι τρεις εφημερίδες, όπως και το *Εμπρός* του Κωνσταντινίδη αναγκάστηκαν με εντολή του νομάρχη Ιωάννη Τσακτσίρα να διακόψουν την κυκλοφορία τους. Στη θέση τους εμφανίστηκε η εφημερίδα *Ηνωμένος Τύπος*, η οποία κυκλοφορούσε μέχρι την έναρξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου.¹⁰

Εκδοτική δραστηριότητα υπήρχε και στη διάρκεια της Κατοχής. Το *Έθνος* άρχισε να εκδίδεται εκ νέου το 1942 υπό καθεστώς λογοκρισίας, διέκοψε την

⁵ Τάχουν, ό.π., σσ. 45-47. Βόσδουν, ό.π., σ. 266.

⁶ Χρήστος Σ. Κωνσταντινίδης, «Εφημερίδα *Έθνος*: Τρεις γενιές στην υπηρεσία του Τύπου», *Πιπεριά*, 2 (φθινόπωρο 2004), σ.12. Κανδυλάκης, ό.π., σ. 295.

⁷ Αντρέας Π. Ανδρέου, «Σπαράγματα από την ιστορία του Τύπου στη Φλώρινα», *Πιπεριά*, 1 (καλοκαίρι 2004), σ. 11.

⁸ Για τις πελατειακές σχέσεις των πολιτικών και του εκλογικού σώματος στην περιοχή Φλώρινας, βλ. Βασίλης Κ. Γούναρης, «Οι σλαβόφωνοι της Μακεδονίας. Η πορεία της ενσωμάτωσης στο ελληνικό εθνικό κράτος, 1870-1940», *Μακεδονικά*, ΚΘ (1994), σσ. 233-234.

⁹ Βόσδουν, ό.π., σ. 266.

¹⁰ Βόσδουν, ό.π., σ. 266.

κυκλοφορία του τον Ιούλιο του 1944 και εμφανίστηκε ξανά τον Μάρτιο του 1945.¹¹ Επίσης, κυκλοφορούσαν παράνομα οι εφημερίδες *Αγώνας*, όργανο της Περιφερειακής Επιτροπής του ΚΚΕ (1941-1946), η *Λαοκρατία* της Περιφερειακής Επιτροπής ΕΑΜ Φλώρινας (1944-1945), η *Νίκη* και η *Πατριωτική Φωνή* του ΕΑΜ Φλώρινας, ο *Συναγερμός* της Επιτροπής Καλοχωρίου του ΚΚΕ και το *Εμπρός* και τα *Φλογερά Νιάτα* της ΕΠΟΝ.¹² Επίσης, κυκλοφόρησαν και 3 φύλλα της εφημερίδας *Σλομποντά* που εξέδιδε το ΣΝΟΦ στα σλαβομακεδονικά.¹³

Μετά την Απελευθέρωση εμφανίστηκε η *Ελληνική Φωνή* με εκδότη τον Τσώγκο, η οποία συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι το 1962. Στην εφημερίδα αυτή θήτευσε ο Θεόδωρος Βόσδου, ο οποίος συνεχίζει μέχρι πρόσφατα την εκδοτική του δραστηριότητα με την εφημερίδα *Φωνή της Φλωρίνης*. Κυκλοφορούσε επίσης η *Φωνή του Λαού* του Ιωαννίδη (1945-1947), και η *Ακριτική Βόρειος Ελλάς* (1949-1955) από το Θεόδωρο Βράκα.¹⁴

Στη δεκαετία του 1950 εκδόθηκαν μόνο δυο νέες εφημερίδες, η *Φλώρινα* από τον Ευάγγελο Αλοδιανάκη, η οποία μετεξελίχθηκε στα *Μακεδονικά Νέα* και ο *Μακεδονικός Κόσμος* από τον Αθανάσιο Γεωργιάδη στο Αμύνταιο.¹⁵ Την επόμενη δεκαετία κυκλοφόρησαν οι εφημερίδες *Φωνή της Φλωρίνης* του Θεόδωρου Βόσδου, η οποία κυκλοφορεί ακόμη και σήμερα, όπως και η *Ωρα της Αλήθειας* του Γιάννη Αριστείδου και του Απόστολου Τσιουμήτα. Αντίθετα, η *Αλλαγή* του Ηλία Καζία που ξεκίνησε το 1963, την εποχή των έντονων πολιτικών παθών, σταμάτησε να κυκλοφορεί στα τέλη του 1998.¹⁶

Η εποχή από την επιβολή της δικτατορίας μέχρι την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία χαρακτηρίζεται από στασιμότητα στο εκδοτικό τοπίο. Ο λόγος θα πρέπει να αναζητηθεί αφενός στη δυνατότητα του κόσμου να προμηθεύεται την ίδια μέρα τις αθηναϊκές εφημερίδες καθώς και τις εφημερίδες της συμπρωτεύουσας *Μακεδονία* και *Θεσσαλονίκη* που είχαν το δικό τους δίκτυο διανομής αφετέρου στη γενικότερη πτώση του Τύπου στα χρόνια της δικτατορίας, συνέπεια της αδιαφορίας του κοινού για τη λογοκρισία του Τύπου καθώς και στο παγιωμένο πολιτικό σκηνικό μετά τη Μεταπολίτευση.

Η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία σήμαινε και την επανέναρξη των εκδοτικών προσπαθειών στο Νομό Φλώρινας. Το 1981 άρχισε να κυκλοφορεί ο *Μαχητής* του Γιάννη Μπέλκα, το 1982 η *Κοινή Γνώμη* της Ελένης Μεκάση-Σουλιώτη, η *Ελευθερία* του Νίκου Τούλιου και η *Ενημέρωση* του Γιάννη Νικολτσάνη και του Χαράλαμπου Τριανταφυλλίδη το 1986. Καμιά από αυτές τις εφημερίδες δεν κυκλοφορεί σήμερα.¹⁷

Το 1980 ξεκίνησε να εκδίδεται ο *Αριστοτέλης*, μηνιαία εφημερίδα του συλλόγου «Αριστοτέλης», η οποία ασχολούνταν με τις δραστηριότητες του συλ-

¹¹ Κωνσταντινίδης, ό.π., σ. 13. Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 294-295.

¹² Χάγκεν Φλάισερ, Στίβεν Μπόουμαν, *H Ελλάδα στη δεκαετία 1940-1950. Ένα έθνος σε κρίση*. Βιβλιογραφικός οδηγός, Αθήνα, 1984, σσ. 33, 42, 44. Μανώλης Κανδυλάκης, *Ο μυστικός Τύπος της Εθνικής Αντίστασης στη βόρεια Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη, 2006, σσ. 116-119.

¹³ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 118-119.

¹⁴ Μανώλης Κανδυλάκης, *Εφημεριδογραφία*, σσ. 291, 297.

¹⁵ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 302, 309.

¹⁶ Αντρέου, ό.π., σ. 13. Κανδυλάκης, ό.π., σ. 292. Βόσδου, ό.π., σ. 267.

¹⁷ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 298, 299, 303.

λόγου και την ειδησεογραφία του Νομού Φλώρινας. Σταμάτησε να κυκλοφορεί το 1992.¹⁸

Η δεκαετία του 1980 ήταν «η χρυσή δεκαετία» για την εκδοτική δραστηριότητα των πιο ιστορικών χωριών του νομού Φλώρινας. Για δυο χρόνια εκδίδονταν τα *Νέα του Λεχόβου* (1981-1983), που δημοσίευναν άρθρα από την ιστορία και τη λαογραφία του χωριού καθώς και ειδήσεις από τη δραστηριότητα των κατοίκων.¹⁹ Το Πισοδέρι απέκτησε τη δική του εφημερίδα το 1983, τα *Πισοδερίτικα*, με σκοπό να προβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, τη σημαντική προσφορά στη ιστορία της περιοχής και τα προβλήματα του χωριού.²⁰ Μακρόχρονη αποδείχθηκε και η πορεία της εφημερίδας-περιοδικού *Τα Φλαμπουριώτικα*, που ξεκίνησε το 1987 να εκδίδει ο Μορφωτικός-Πολιτιστικός Σύλλογος Φλάμπουρου με νέα και δραστηριότητες των κατοίκων του χωριού και της γύρω περιοχής. Η εφημερίδα, που κυκλοφορεί ακόμη και σήμερα, εκδίδεται κάθε δύμηνο. Από το 1996 άρχισε να κυκλοφορεί και η μηνιαία εφημερίδα *Η Φωνή του κάμπου*. Υπεύθυνος για την έκδοση της εφημερίδας είναι ο Μορφωτικός Σύλλογος του χωριού Παπαγιάννη «Μέγας Αλέξανδρος». Ασχολείται με τις κοινωνικές και εκπολιτιστικές δραστηριότητες του χωριού και τα νέα των απόδημων.

Φυσικά δεν ήταν δυνατόν να λείπουν οι σατιρικές εφημερίδες από τη Φλώρινα. Έτσι, το 1925 εκδόθηκε το *Κουνούπι*, το οποίο συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι το 1935. Ένα χρόνο πριν διακόψει την κυκλοφορία του εμφανίστηκε μια άλλη σατιρική εφημερίδα, η *Βαβυλωνία*, εφημερίδα με έμμετρο λόγο και σύντομο βίο και ο *Υπνοβάτης* (1936-1937).²¹

Σε ένα νομό με έντονη αγροτική δραστηριότητα ήταν φυσιολογικό να εμφανιστεί ένα δελτίο *Συμβουλών και νέων για τους αγρότες* (1953-1981) της Νομαρχίας Φλώρινας, που αντικαταστάθηκε από το *Γεωργικό Δελτίο* (1978) και το *Δελτίο Γεωργικής Ενημέρωσης* από την ίδια υπηρεσία (1981).²² Από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕΛΕ) κυκλοφορούσε και η *Επιμόρφωσις Ενηλίκων* (1967-1969).²³

Στις ειδικού ενδιαφέροντος εφημερίδες πρέπει να συμπεριλάβουμε τη *Νέα Γενεά* στο Ανταρτικό (1934-1935) καθώς και το μαθητικό περιοδικό *Ανγή* του Λαιμού (1937-1939). Εδώ επίσης εντάσσονται ο *Μαθητικός Τύπος* (1951-1952), το *Παρθεναγωγείο μας* (1935), τα *Σκιρτήματα* (1984) του Δημοτικού σχολείου Μελίτης, τα *Φτερονγίσματα*, έκδοση των μαθητών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας (1986), τα *Γενικά*, που εξέδιδε ένας μαθητής του Γυμνασίου Φλώρινας (1987-1990), ο *Έλεγχος*, που εκδιδόταν από δασκάλους (1944-1948) και ο *Εκπαιδευτικός Ακρίτας*, συνδικαλιστικό όργανο των δασκάλων.²⁴

Η εκδοτική δραστηριότητα στον περιοδικό Τύπο κυριαρχείται από τον *Αριστοτέλη* και από τα θεολογικά περιοδικά. Ο *Αριστοτέλης* είναι το δημοσιογρα-

¹⁸ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 292.

¹⁹ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 304.

²⁰ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 306.

²¹ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 293, 299-300. Βόσδου, ό.π., σ. 267.

²² Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 293-294, 307.

²³ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 298.

²⁴ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 292-293, 295, 301, 307, 309. Βόσδου, ό.π., σ. 268.

φικό όργανο του ομώνυμου πολιτιστικού συλλόγου. Το πρώτο τεύχος εκδόθηκε το 1957 και συνεχίζει να κυκλοφορεί αδιαλείπτως μέχρι σήμερα.

Η *Χριστιανική Σπίθα*, περιοδικό θεολογικού περιεχομένου, ξεκίνησε να κυκλοφορεί το 1954 και υφίσταται ακόμη και σήμερα. Η *Κυριακή* ήταν εβδομαδιαίο έντυπο της Ιεράς Μητρόπολης Φλώρινας (1976-1982). Ο *Ιεροσπουδαστής*, ετήσιο περιοδικό της Ιεράς Μητρόπολης Φλώρινας εκδόθηκε το 1981 και συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι το 1991 με εκδότη τον καθηγητή Θεολογίας Δημήτριο Ρίζο. Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 ο ίδιος εξέδωσε το περιοδικό *Μεγαλομάρτυς-Τροπαιοφόρος-Μυροβλήτης*. Πολύ σημαντική είναι και η μηνιαία *Σάλπιγξ Ορθοδοξίας* που άρχισε να εκδίδεται το 1968 και κυκλοφορεί κάθε μήνα μέχρι και σήμερα.²⁵

Από τα υπόλοιπα περιοδικά αξίζει να μνημονεύσουμε τον *Κρίκο των αρχηγών τομέων της Φλωρίνης*, το περιοδικό των Παιδουπόλεων και των Σπιτιών του Παιδιού στην ακριτική περιοχή της Φλώρινας,²⁶ τον *Αμύντα*, ένα μηνιαίο περιοδικό που εξέδιδε ο Κωνσταντίνος Γεωργακόπουλος για ένα χρόνο, που ασχολούνταν με τοπικά θέματα,²⁷ και τον *Παύλο Μελά* που εξέδιδε η Νομαρχία, με σκοπό να προβάλλει τη δραστηριότητές της (1968-1970). Τέλος, τη δική της πολύ αξιόλογη παρουσία έχει η *Εταιρία*, που εκδίδει κατά καιρούς η Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών Φλώρινας.

Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί

Η ευρύτερη περιοχή Φλώρινας άργησε πολύ να αποκτήσει το δικό της ραδιοφωνικό σταθμό. Τα πρώτα ραδιοφωνικά σήματα στην περιοχή προέρχονταν από το Radio Korce, που άρχισε να λειτουργεί το 1941 στην ιταλοκρατούμενη Κορυτσά.²⁸ Ακολούθησαν εκείνα από το Radio Skopje που άρχισε να εκπέμπει στα τέλη Δεκεμβρίου 1944. Το 1950 λειτούργησε το Radio Bitola, το οποίο ακούγόταν κανονικά σε όλο το Νομό Φλώρινας.²⁹ Επίσης, με μεγάλη προσπάθεια μπορούσαν να λαμβάνουν και το σήμα του ραδιοφωνικού σταθμού του ΚΚΕ «Ελεύθερη Ελλάδα».

Τον Ιανουάριο του 1950 λειτούργησε ο ραδιοφωνικός σταθμός των Ενόπλων Δυνάμεων στην Κοζάνη, ο οποίος άρχισε να καλύπτει το κενό της ενημέρωσης.³⁰ Στην αρχή το πρόγραμμα είχε πολλές εκπομπές για το στρατό, εμβατήρια με αντικομμουνιστικό περιεχόμενο, αλλά από το 1952 το πρόγραμμα έγινε πιο ενημερωτικό και ψυχαγωγικό.³¹

²⁵ Κανδυλάκης, ό.π., σσ. 299, 300, 303, 307.

²⁶ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 300.

²⁷ Κανδυλάκης, ό.π., σ. 292.

²⁸ Arben Xhixho, “Albania’s Radio and Television”, Al. Hester, L.E. Reybord, K. Conger (επιμ.), *The Post Communist Press In Eastern and Central Europe: New Studies*, Athens Georgia, 1992, σσ. 27-28.

²⁹ Blagoja Nineski, *Petsatenite I elektronskite medijimi vo Makedonija*, Σκόπια, 2000, σσ. 111-112.

³⁰ Ράδιο Καραγιάννη, *Ελληνική Ραδιοφωνία*, Αθήνα, 1952, Ε137-139.

³¹ Στο διάστημα 1947-1951 κατά πρώτο λόγο το EIP και κατά δεύτερο οι ραδιοφωνικοί σταθμοί των Ενόπλων Δυνάμεων είχαν εντάξει πολλές εκπομπές με αντικομμουνιστικό και αντισλαβικό περιεχόμενο στο πρόγραμμά τους, αναπόφευκτο, στις συνθήκες που είχε δημιουργήσει ο Εμφύλιος Πόλεμος στην Ελλάδα, αλλά και η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου στην Ευρώπη γενικότερα. Για περισσότερα βλ. Vlasis Vlasidis, “Greek and Yugoslav Public Radio in the Decades of ‘40s and ‘50’s” ανακοίνωση στο συνέδριο “Mass Media and Propaganda in the Making of Cold War Europe”, University College Dublin, 11-13 Ιανουαρίου 2007.

Τελικά η Φλώρινα εντάχθηκε στο δίκτυο των ραδιοφωνικών σταθμών των Ενόπλων Δυνάμεων και στις 23 Φεβρουαρίου 1956 άρχισε να εκπέμπει από το κέντρο της πόλης ο ραδιοφωνικός σταθμός αρχικά στα βραχέα. Το 1960 άρχισε να εκπέμπει και στα μεσαία και το 1991 και στα FM. Ο σταθμός στεγάστηκε αρχικά πάνω από τον κινηματογράφο «Ολύμπιον». Στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο σπίτι της Νούλης Αντωνιάδου (υπαλλήλου του σταθμού) κοντά στο ποτάμι και από το 1969 εδρεύει στο κτίριο της Λέσχης Φρουράς Φλώρινας.³² Εκτός από το στρατιωτικό προσωπικό, ως εκφωνήτριες εργάστηκαν αρχικά η Ρωξάνη Πιτόσκα και η Δήμητρα Δέδε και στη συνέχεια η Κούλα Γρίβα, η Νούλη Αντωνιάδου και η Βασιλική Θώμου.³³

Από τη δεκαετία του 1970 άρχισαν να κάνουν δειλά την εμφάνισή τους στην περιοχή της Φλώρινας ραδιοερασιτέχνες. Δεν υπάρχουν στοιχεία για τη δραστηριότητα όλων των ραδιοερασιτεχνών. Όσοι δραστηριοποιήθηκαν εκείνη την εποχή στα ερτζιανά το έκαναν για επικοινωνία με άλλους ραδιοερασιτέχνες, για ψυχαγωγία με τη μετάδοση μουσικής και αφιερώσεων και αργότερα έκαναν κανονικό πλήρες πρόγραμμα. Ενδεικτικά αναφέρουμε την οικογένεια Βούζα, τον Γρηγόρη Φραγκότση, τον Παντελή Τέγο, τον Βαγγέλη Γωγούση, τον Γιάννη Ζιούπα, τον Ξενοφώντα Σίσκο και τον Σωτήρη Κοσμάτο που μετά την άρση του κρατικού μονοπωλίου συνέχισαν να ασχολούνται με τη ραδιοφωνία.

Οι ραδιοερασιτέχνες είχαν τη δική τους ιστορία στην περιοχή Φλώρινας. Τουλάχιστον δεν αντιμετώπισαν τις διώξεις της Αστυνομίας, πολύ συχνές στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.

Ο Τύπος σήμερα

Σήμερα στη Φλώρινα εκδίδονται και κυκλοφορούν δύο ημερήσιες και πέντε εβδομαδιαίες εφημερίδες, αρκετές μηνιαίες και διμηνιαίες και περιοδικά, ειδικής και ποικίλης ύλης.

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλ.	Fax.	Ιστοσελίδα E-mail	Εκδότης/Διευθυντής
Πολίτης	Μ. Αλεξάνδρου 80, 531 00 Φλώρινα	2385045777	2385023920	politis@line.gr	Γιάννης Νικολτσάνης
Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας	Καλλέργη 7, 531 00 Φλώρινα	2385045795, 2385023777	2385026455	yimaflo@aias.gr www.florinapress.gr	Γιάννης Αριστείδου
Έθνος	Παπακων/νου Νερέτης 23, 531 00 Φλώρινα	2385022777 2385045420	2385022777	ethnos@otenet.gr	Σωτήρης Τσούλης (εκδότης) Σπύρος Κωνσταντινίδης (διευθυντής σύνταξης)

³² Συνέντευξη με Τηλέμαχο Κόκκο, Φλώρινα, 14/02/2007.

³³ «Η ομιλία του Θεόδωρου Βόσδου στο χορό των δημοσιογράφων της Φλωρίνης», *Φωνή της Φλωρίνης*, αρ.2029, 28/02/2003, σ. 2.

Η Φωνή της Φλωρίνης	Μεγάλου Αλεξάνδρου 90, 531 00 Φλώρινα	2385022195 2385022708	2385022288	foniflo@otenet.gr http://www.foni.now.nu	Θεόδωρος Βόσδου
Παρατηρητής	Μεγαρόβου 3, 531 00 Φλώρινα	2385023965, 6945950729	2385044765	paratiritisflo@yahoo.gr	Χαράλαμπος Τριανταφυλλίδης
Ματιές στα Σπορ	Βαβυλώνος 9, 531 00 Φλώρινα	2385025067 6974341078	2385046910	matiestaspor@yahoo.gr	Στέλλα Βίτκα (εκδότης), Ηλίας Βίτκας (διευθυντής)
Ανατροπή	Τυρνόβου 12, 531 00 Φλώρινα	2385044802	2385044803	anatropi@mailbox.gr	Γιώργος Περιβολάρης
Νέα του Λεχόβου	53073, Λέχοβο	2386071304	2386071304	eslex@in.gr	Σύλλογος Προφήτης Ηλίας
Το Βήμα της Γυναικας	53100, Νέος Καύκασος	2385092578 69444325534	2385092578	Iliadis7@in.gr spirosiliadis@in.gr	Σπύρος Ηλιάδης

Ο Πολίτης

Εκδότης: Γιάννης Νικολτσάνης

Διεύθυνση: Μεγάλου Αλεξάνδρου 66, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385045777

Fax. 2385023920

E-mail: polit@line.gr

Συνδρομές: Εσωτερικού 50 ευρώ

Ο Πολίτης είναι η πρώτη ημερησία εφημερίδα που εκδόθηκε στη Φλώρινα. Το πρώτο φύλλο κυκλοφόρησε στις 2 Δεκεμβρίου 1992. Πρόκειται για καθητοποιημένη επιχείρηση, αφού εκτυπώνει στις δικές της εγκαταστάσεις και με ιδιόκτητα μηχανήματα τα φύλλα, ενώ απασχολεί 4 άτομα προσωπικό.

Πολιτικά είναι ανεξάρτητη εφημερίδα. Μπορεί να δείχνει ότι πρόσκειται στο ΠΑΣΟΚ, αλλά στέκεται κριτικά απέναντι σε όλα τα κόμματα και το κοινό της προέρχεται από όλους τους πολιτικούς χώρους.

Καλύπτει ειδησεογραφικά όλες τις δραστηριότητες (πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές, τουριστικές, κλπ.) και τα συμβάντα στο Νομό της Φλώρινας και τους γύρω νομούς συνοδευόμενα με φωτοεπορτάζ. Επίσης, φιλοξενεί ειδήσεις για τις βαλκανικές χώρες, πολλά άρθρα γνώμης και επιστολές αναγνωστών. Δίνει βαρύτητα κυρίως στο κείμενο και λιγότερο στη φωτογραφία.

Ο Πολίτης διανέμεται καθημερινά μέσω συνδρομών (90%) και στα σημεία πώλησης Τύπου στην πόλη της Φλώρινας. Η εφημερίδα βασίζεται για τη συνέχιση της κυκλοφορίας της στα έσοδα από τις πωλήσεις σε μεγαλύτερο βαθμό από τις άλλες εφημερίδες, καθώς φιλοξενεί λίγες διαφημίσεις από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, επομένως και τα διαφημιστικά έσοδα είναι λιγοστά.³⁴

Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας

Εκδότης: Γιάννης Αριστείδου

Διεύθυνση: Καλλέργη 7, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385045795

Fax. : 2385026455

E-mail: vimaflo@aias.gr

Ιστοσελίδα: www.florinapress.gr

Ετήσια συνδρομή: 50 ευρώ

Η εφημερίδα άρχισε να εκδίδεται στις 21 Σεπτεμβρίου 1997, αλλά ο εκδότης της συμμετείχε από το 1992 στην έκδοση της εφημερίδας *H Ωρα της Αλήθειας* μαζί με τον Τσουμήτα, την οποία εγκατέλειψε το 1995 με σκοπό να εκδώσει ημερήσιο φύλλο. Η εφημερίδα στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία και εκδίδεται σε ιδιόκτητο τυπογραφείο, στο οποίο τυπώνονται επίσης το *Έθνος*, ο *Παρατηρητής* και η *Φωνή της Φλωρίνης*. Στην εταιρία απασχολούνται συνολικά 5 άτομα. Η εταιρία μετέχει στο πρόγραμμα «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και των ΠΜΕ» που χρηματοδοτείται από το Γ' ΚΠΣ.

Πρόκειται για εφημερίδα χωρίς πολιτικές διασυνδέσεις, αλλά ιδεολογικά ανήκει στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας. Το αναγνωστικό κοινό της προέρχεται από όλους τους κομματικούς χώρους.

Το *Ελεύθερο Βήμα* ασχολείται κυρίως με τα τοπικά θέματα. Δημοσιεύει όλες τις δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας, θέματα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά. Τα εθνικά και η εξωτερική πολιτική αποτελούν θέματα δεύτερης προτεραιότητας. Επίσης δημοσιεύει αναγγελίες, προσκλήσεις, ευχαριστήριες επιστολές, προσκλήσεις δημοσίων έργων, μικρές αγγελίες και πολλές διαφημίσεις ιδιωτών από το Νομό Φλώρινας και δημοσίων οργανισμών.

Η εφημερίδα διανέμεται καθημερινά αποκλειστικά σε συνδρομητές και δεν πωλείται στα σημεία διάθεσης του Τύπου στη Φλώρινα.³⁵

³⁴ Συνέντευξη με Γιάννη Νικολτσάνη και Νίκο Τόλιο, Φλώρινα, 14/02/2007.

³⁵ Συνέντευξη με Γιάννη Αριστείδου, Φλώρινα, 14/02/2007.

Ανατροπή

Επωνυμία εταιρίας: Σ. Παπαδόπουλος Ο.Ε.
Διεύθυνση: Τυρνόβου 12, 53100, Φλώρινα
Τηλ.: 23850 44802
Fax. 23850 44803
E-mail: anatropi@mailbox.gr
Συνδρομές: 48 ευρώ

Είναι η νεότερη εφημερίδα της Φλώρινας, αφού κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στις 7 Μαΐου 2004. Απασχολεί 5 άτομα προσωπικό. Το φύλλο τυπώνεται στη Θεσσαλονίκη στο τυπογραφείο της εφημερίδας *Μακεδονία*. Μάλιστα η *Ανατροπή* χρησιμοποιεί το δίκτυο διανομής της *Μακεδονίας*, ώστε να πωλείται σε όλους τους νομούς της δυτικής Μακεδονίας και σε κεντρικά σημεία διάθεσης της Θεσσαλονίκης.

Πρόκειται για εφημερίδα χωρίς πολιτικές διασυνδέσεις, αλλά απευθύνεται στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας.

Έχει διαφορετικό χαρακτήρα από τις υπόλοιπες εφημερίδες της πόλης, αφού είναι πολυσέλιδη (32 σελίδες), έγχρωμη, και με ειδησεογραφία για όλη τη Δυτική Μακεδονία, καθώς δεν επικεντρώνεται στη Φλώρινα και την περιοχή της. Φιλοξενεί ειδήσεις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές, αθλητικές, επώνυμα άρθρα και άρθρα γνώμης, παραπολιτικά σχόλια, επιστολές αναγνωστών. Επίσης έχει αρκετές ειδήσεις για τις εξελίξεις στις βαλκανικές χώρες. Τα κείμενα συνοδεύει πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Η εφημερίδα φθάνει στους αναγνώστες της στην περιοχή Φλώρινας μέσω συνδρομών, αλλά και έχει και αρκετές πωλήσεις στην υπόλοιπη Μακεδονία. Φιλοξενεί πολλές διαφημίσεις ιδιωτών και κρατικών φορέων, αλλά ακόμη δεν έχει δικαίωμα να δημοσιεύει αναγγελίες συνελεύσεων, προκηρύζεις δημοσίων έργων κλπ.³⁶

Παρατηρητής

Εκδότης: Τριανταφυλλίδης Χαράλαμπος
Έδρα: Πολυπόταμος Φλώρινας
Διεύθυνση σύνταξης: Μεγαρόβου 3, 53100, Φλώρινα
Τηλ.: 2385023965, 6945950729
Fax. 2385044765
E-mail: paratiritisflo@yahoo.gr

³⁶ Συνέντευξη με Γιώργο Περιβολάρη, Φλώρινα, 14/02/2007.

Ο Παρατηρητής άρχισε να κυκλοφορεί τον Φεβρουάριο του 2000 ως εβδομαδιαία εφημερίδα, αλλά ο εκδότης του μετείχε στην έκδοση της *Ενημέρωσης*. Πρόκειται για ατομική επιχείρηση, η οποία είναι μέλος στην Ένωση Ιδιοκτητών Επαρχιακού Τύπου. Μετέχει στο πρόγραμμα «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και των ΠΜΕ» που χρηματοδοτείται από το Γ' ΚΠΣ.

Η εφημερίδα στηρίζει τον ευρύτερο δημοκρατικό αριστερό χώρο. Γράφεται στο σύνολό της από τον εκδότη της και ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με πολιτικά θέματα. Ασκεί μάχιμη πολιτική δημοσιογραφία, ιδιαίτερα στην πλειοψηφία και στον δήμαρχο του Δήμου Φλώρινας. Μεταξύ των στόχων της εφημερίδας συγκαταλέγεται η ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών και η καλλιέργεια σχέσεων καλής γειτονίας με τη FYROM.

Η εφημερίδα φιλοξενεί διαφημίσεις κυρίως από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ελάχιστες ιδιωτών από την πόλη της Φλώρινας. Διανέμεται αποκλειστικά σε συνδρομητές και δεν πωλείται στα σημεία διάθεσης του Τύπου στο Νομό Φλώρινας.³⁷

Έθνος

Εκδότης: Σωτήρης Τσούλης

Διευθυντής σύνταξης: Σπύρος Κωνσταντινίδης

Διεύθυνση: Παπακωνσταντίνου Νερέτης 23, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385022777, 2385045420

Fax. 2385022777

E-mail: ethnos@otenet.gr

Ετήσια συνδρομή: 20 ευρώ

Πρόκειται για την αρχαιότερη εφημερίδα της Φλώρινας, αφού πρωτοκυκλοφόρησε το 1931. Εκδίδεται κάθε Παρασκευή. Το *Έθνος* στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία, αλλά τα τελευταία χρόνια τυπώνεται στο τυπογραφείο του Αριστείδου. Είναι μέλος στην Ένωση Ιδιοκτητών Επαρχιακού Τύπου.

Η εφημερίδα γράφεται στο σύνολό της από τον Σπύρο Κωνσταντινίδη και φιλοξενεί ενυπόγραφα άρθρα. Ανέκαθεν επρόσκειτο πολιτικά στο Κέντρο και σήμερα υποστηρίζει την Κεντροαριστερά, όμως το αναγνωστικό κοινό της προέρχεται από όλους τους πολιτικούς χώρους.

³⁷ Συνέντευξη με Χαράλαμπο Τριανταφυλλίδη, Φλώρινα, 14/02/2007.

Τα περισσότερα κείμενα της εφημερίδας είναι πολιτικά και συμπληρώνονται από παραπολιτικές στήλες, στήλες γνώμης, κοινωνικά θέματα, αθλητικές ειδήσεις, μικρές αγγελίες. Η εφημερίδα φιλοξενεί αρκετές προκηρύξεις, αναγγελίες και διαφημίσεις ιδιωτών και δημόσιου συμφέροντος.

Διανέμεται αποκλειστικά στους συνδρομητές της στη Φλώρινα και σε άλλες περιοχές και δεν πωλείται στα σημεία διάθεσης του Τύπου στη Φλώρινα.³⁸

Φωνή της Φλωρίνης

Εκδότης: Βόσδου Θεόδωρος

Διεύθυνση: Μεγάλου Αλεξάνδρου 90, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385022708, 22195

Fax. 2385022288

E-mail: foniflo@otenet.gr

Ιστοσελίδα: users.otenet.gr/~foniflo

Ετήσια συνδρομή: 30 ευρώ

Πρόκειται για την αρχαιότερη, μετά το Έθνος, εβδομαδιαία εφημερίδα της Φλώρινας, αφού άρχισε να κυκλοφορεί στις 17 Μαρτίου του 1962. Στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία αλλά τυπώνεται στο τυπογραφείο του Γιάννη Αριστείδου.

Η εφημερίδα συντάσσεται από τον εκδότη της. Είναι ανεξάρτητη εφημερίδα, τοποθετημένη πολιτικά στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας. Όμως οι πολιτικές ειδήσεις δεν αποτελούν την κύρια αρθρογραφία, αφού η Φωνή δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην κάλυψη των κοινωνικών εκδηλώσεων των Φλωρινιώτων στο Νομό αλλά και οπουδήποτε άλλού, γι αυτό και έχει τη μεγαλύτερη απήχηση μεταξύ των απόδημων Φλωρινιώτων. Άλλωστε συχνά φιλοξενεί ανταποκρίσεις από τις ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού. Επίσης διατηρεί στήλες με λαογραφικά, ηθογραφικά και ιστορικά θέματα.

Οι διαφημίσεις των ιδιωτικών φορέων είναι σπάνιες. Η εφημερίδα συντηρείται κυρίως από τις διαφημίσεις φορέων του Δημοσίου και από τη δημοσίευση προκηρύξεων, διαγωνισμών κλπ. καθώς και από τα έσοδα των συνδρομητών της.

Για την προσφορά της στην ενημέρωση η Φωνή της Φλωρίνης τιμήθηκε το 2003 με έπαινο από την Ακαδημία Αθηνών.³⁹

³⁸ Συνέντευξη με Σπύρο Κωνσταντινίδη, Φλώρινα, 14/02/2007.

Το Βήμα της Γυναίκας

Εκδότης: Σπύρος Ηλιάδης

Έδρα: Νέος Καύκασος, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385092578, 6944432534

Fax. 2385092578

E-mail: iliadis7@in.gr, spirosiliadis@in.gr

Η εφημερίδα εμφανίστηκε το 1990 και συνεχίζει να κυκλοφορεί μέχρι και σήμερα με μια διακοπή το διάστημα 2005-2006. Είναι η μοναδική εφημερίδα που διανέμεται δωρεάν σε πολλά κεντρικά σημεία διάθεσης στη Φλώρινα και στη Θεσσαλονίκη. Η εφημερίδα, που κυκλοφορεί κάθε δεκαπέντε ημέρες, διαθέτει κατά δήλωση του εκδότη της 10.000 φύλλα στην πόλη της Φλώρινας και 20.000 στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για προσωπική επιχείρηση, που στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία και η οποία τυπώνεται στη Θεσσαλονίκη στο τυπογραφείο της Αντωνίας Θωμά.

Είναι εφημερίδα που φιλοξενεί κυρίως κοινωνικά, δικονομικά και ιατρικά θέματα που απευθύνονται πρωτίστως στις γυναίκες. Το γυναικείο κοινό της εφημερίδας προέρχεται από όλα τα κοινωνικά στρώματα με μεσαίο προς ανώτερο μορφωτικό επίπεδο.

Η εφημερίδα βασίζεται στα διαφημιστικά έσοδα, τα οποία δεν προκύπτουν από τις διαφημιστικές καταχωρήσεις, οι οποίες είναι λιγοστές, αλλά στα διαφημιστικά ένθετα, τα οποία μάλιστα υπερκαλύπτουν κατά πολύ το κόστος της έκδοσης.⁴⁰

Ματιές στα Σπορ

Ιδιοκτήτης: Στέλλα Βίτκα

Έδρα: Αχλάδα Φλώρινας

Έδρα σύνταξης: Βαβυλώνος 9, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385025067, 6974341078

Fax. 2385046910

E-mail: matiestaspor@yahoo.gr

Ετήσια συνδρομή: 30 ευρώ

Η αθλητική εφημερίδα της Φλώρινας κυκλοφορεί από το 2001. Πρόκειται για οικογενειακή επιχείρηση, η οποία στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία, αλλά τυπώνεται στο τυπογραφείο του Γιάννη Αριστείδου. Παρέχει αναλυτική και εκτενή ειδησεογραφική κάλυψη για όλα τα αθλήματα και φωτορεπορτάζ στο Νομό Φλώρινας. Έτσι, εκτός από τις ποδοσφαιρικές συναντήσεις, έχει εκτενή ρεπορτάζ και φωτορεπορτάζ για το μπάσκετ, την ξιφασκία, το βόλεϊ, το χάντμπολ, για τις κοινωνικές εκδηλώσεις των συλλόγων και στήλες γνώμης, που αναλύουν φλέγοντα αθλητικά ζητήματα και κάνουν αναδρομές σε σημαντικά αθλητικά γεγονότα του παρελθόντος.

³⁹ Συνέντευξη με Θεόδωρο Βόσδου, Φλώρινα, 15/02/2007.

⁴⁰ Συνέντευξη με Σπύρο Ηλιάδη, Φλώρινα, 21/02/2007.

Οι Ματιές στα Σπορ διανέμονται κυρίως μέσω συνδρομών (90%). Μεγάλο μέρος των εσόδων της εφημερίδας (σχεδόν τα 2/3) καλύπτεται από διαφημίσεις. Επίσης, η εφημερίδα φιλοξενεί και διαφημίσεις του ΟΠΑΠ και του Οργανισμού Κρατικών Λαχείων, όχι όμως κι άλλες κρατικές καταχωρήσεις, αφού δεν επιτρέπεται με βάση το νόμο.⁴¹

Τα νέα του Λεχόβου

Εκδότης: Ενωτικός Σύλλογος Λεχοβιτών «Ο Προφήτης Ηλίας»

Διεύθυνση: Λέχοβο, 53073, Νομός Φλώρινας

Τηλ.: 2386071304

Fax. 2386071304

E-mail: eslex@in.gr

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού 3 ευρώ

Πρόκειται για διμηνιαία εφημερίδα που εκδίδεται στο Λέχοβο από τον Ενώτικό Σύλλογο Λεχοβιτών «Ο Προφήτης Ηλίας». Σκοπός της εφημερίδας είναι να αποτελέσει το μέσο δημοσιότητας των δραστηριοτήτων των απανταχού Λεχοβιτών. Επίσης, να θυμίσει στους παλαιότερους και να γνωρίσει στους νεότερους τα έθιμα σε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες, τις περιοδικές και τις έκτακτες, να προβάλει σελίδες από την πρόσφατη και την παλαιότερη ιστορία του χωριού και να γνωρίσει σε όλους το πολιτιστικό απόθεμα του Λεχόβου.

Τα περιοδικά

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλ.	Fax.	Ιστοσελίδα E-mail	Εκδότης/Διευθυντής
Αριστοτέλης	Πλατεία Ηρώων 7	2385022754	2385022754	aristotelisfsf@yahoo.gr	ΦΣΦ Αριστοτέλης
Χριστιανική Σπίθα	Βασιλείου Γεωργίου 10, 53100, Φλώρινα	2385028868, 2284021202		xrspitha@otenet.gr	Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Ν. Πήχος
Σάλπιγξ Ορθοδοξίας		2385028860			Μητροπολίτης Φλωρίνης Θεόκλητος
Εταιρία	Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας, 53100, Φλώρινα	2385029256			Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών Φλώρινας
Πιπεριά	Πτολεμαίων 6, 53100, Φλώρινα	6937892911		piperia@hotmail.com www.geocities.com/piperia2004	Βαλκανική Αμφικτιονία. Σύνδεσμος Νέων Βαλκανικών Χωρών
In	Πλατεία Γεωργίου Μόδη 13, 53100, Φλώρινα	2385044144, 44143	238504414, 44143	info@inflorina.gr	inFlorina

⁴¹ Συνέντευξη με Ηλία Βίτκα, Φλώρινα, 14/02/2007.

Αριστοτέλης
Εκδότης ΦΣΦ Αριστοτέλης
Διεύθυνση: Πλατεία Ηρώων 7
Τηλ.- Fax: 23850 22754
E-mail: aristotelisfsf@yahoo.gr

Το σημαντικότερο περιοδικό που κυκλοφορεί στο Νομό Φλώρινας είναι ο *Αριστοτέλης*, το οποίο βρίσκει κανείς και στις περισσότερες βιβλιοθήκες της ελληνικής επικράτειας. Πρόκειται για διμηνιαίο περιοδικό, που ξεκίνησε να εκδίδει ο Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος «Αριστοτέλης» το 1957 με διευθυντή τον Σοφοκλή Τσάπανο και υπεύθυνο τον Θεόδωρο Βόσδου.

Το περιοδικό αυτό αποτελεί την καλύτερη πηγή για όλα τα σημαντικά θέματα της περιοχής Φλώρινας, αφού διατηρεί στήλες για θέματα ιστορίας, πολιτισμού, τέχνης, λαογραφίας, λογοτεχνίας, βιβλιοκριτικής, και σε μικρότερο βαθμό, για την οικονομία και τις σχέσεις με τους απόδημους Φλωρινιώτες. Σε παλαιότερες εποχές αποτελούσε περιοδικό που προσπαθούσε να αναδείξει και να προβάλει το ελληνικό παρελθόν της περιοχής Φλώρινας. Τα τελευταία χρόνια φιλοξενεί άρθρα επιστημονικού περιεχομένου κυρίως ιστορικά, και δημοσιεύει αποσπάσματα από αδημοσίευτες πηγές σχετικά με την τοπική ιστορία.

Για την προσφορά του το περιοδικό έχει βραβευτεί από την Ακαδημία Αθηνών.⁴²

Χριστιανική Σπίθα

Εκδότης: Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Ν. Πήχος, Ιερά Μονή Λογγοβάρδας

Διεύθυνση: Βασιλείου Γεωργίου 10, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385028868, 2284021202

E-mail: xrspitha@otenet.gr

⁴² Ανδρέου, ο.π., σσ. 15-16.

Είναι το αρχαιότερο περιοδικό που εκδίδεται στο Νομό Φλώρινας, αφού άρχισε να κυκλοφορεί το 1954. Κυκλοφορεί σε μηνιαία βάση και μοιράζεται δωρεάν τις Κυριακές σε όλους τους ναούς της Φλώρινας.

Σήμερα κύριος συντάκτης της εφημερίδας είναι ο πρώην Μητροπολίτης Αγιουστίνος Καντιώτης και τα πνευματικά του τέκνα. Τα περισσότερα άρθρα του ασχολούνται με θέματα θεολογικής φύσης, εκκλησιαστικά ζητήματα (το περιοδικό φαίνεται ότι τάσσεται κατά του διαλόγου των Εκκλησιών), άρθρα για τη φιλανθρωπία, και παρουσιάσεις βιβλίων χριστιανικού περιεχομένου.

Σάλπιξ Ορθοδοξίας

Εκδότης: Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Φλωρίνης Θεόκλητος

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Αρχιμανδρίτης Ιουστίνος Γ. Μπαρδάκας

Τηλ. : 2385028860

Το περιοδικό αυτό άρχισε να κυκλοφορεί ως μηνιαίο το 1968. Επανεμφανίστηκε ως διμηνιαίο πλέον περιοδικό τον Ιανουάριο του 2001 με νέα αρίθμηση. Είναι το δημοσιογραφικό όργανο της Ιεράς Μητρόπολης Φλωρίνης και Εορδαίας, που γράφεται κυρίως από στελέχη της Μητρόπολης και λαϊκούς και τυπώνεται στο τυπογραφείο «Μέλισσα» στην Ασπροβάλτα του Νομού Θεσσαλονίκης. Διανέμεται ταχυδρομικώς στους συνδρομητές.

Πρόκειται για ένα σύγχρονο σε εμφάνιση έντυπο με πολλά κείμενα κυρίως θεολογικού περιεχομένου, αλλά και για άλλα σύγχρονα θέματα, επιστολές αναγνωστών για επίκαιρα θέματα και χρονικό των δραστηριοτήτων της Μητρόπολης. Διαθέτει πλούσια εικονογράφηση και εξαιρετικά καλαίσθητη σελιδοποίηση. Τα κείμενά του δείχνουν ότι υποστηρίζει την πολιτική του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Αρχιεπισκοπής της Ελλάδος για την προσέγγιση και το διάλογο των Εκκλησιών.

Εταιρία

Εκδότης: Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών Φλώρινας
Διεύθυνση: Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας, 53100, Φλώρινα
Τηλ.: 2385029256

ΕΤΑΙΡΙΑ

Έκδοση: Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών Φλώρινας (έτος ίδρυσης 1987)
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας, τηλ.: 0385/29256 Τ.Κ. 53100 ΦΛΩΡΙΝΑ.
Συντακτική Επιτροπή: Δ. Π. Σαντιάγης, Ναούσης 4, Φλώρινα, 28509
Σ. Αλεξάνδρης, Τυρνάβου 14, Φλώρινα, 22518
Σ. Ηλιάδου-Τάχου, Στ. Δραγούμη 31, Φλώρινα, 23258
Υπεύθυνη Αλληλογραφίας: Λ. Πιτόσκα, Τ. Σωτηρίου 8, Φλώρινα, 22755
Υπεύθυνος Συνδρομών: Β. Ζαχαρίου, Κ. Βολάνη 10, Φλώρινα, 28923

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ, ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1989

Το 1987 ιδρύθηκε στη Φλώρινα η Εταιρία Γραμμάτων και τεχνών με σκοπό να αποτελέσει ένα φορέα ανάδειξης του πολιτισμού κυρίως της λογοτεχνίας και της ποίησης. Από το Σεπτέμβριο του 1989 εκδίδει και το περιοδικό *Εταιρία*, που δημοσιεύει κυρίως λογοτεχνικά κείμενα ντόπιων συγγραφέων, σύγχρονα, όσο και του παρελθόντος, που είχαν ταφεί στη λήθη του παρελθόντος, έρευνες αστικής λαογραφίας, βιβλιοπαρουσιάσεις, ανθολογίες και ειδικά αφιερώματα. Πρόκειται δηλαδή για ένα σημαντικό φορέα προβολής του πολιτισμού που αδιαλείπτως παράγει η περιοχή της Φλώρινας.⁴³

Πιπεριά

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Βαλκανική Αμφικτιονία.

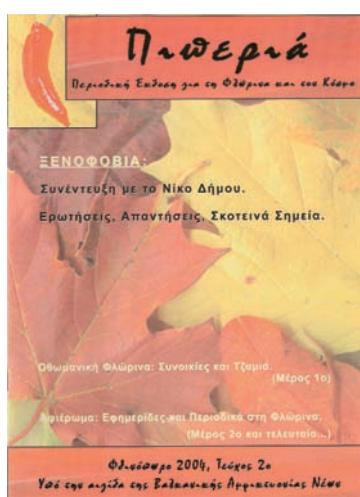
Σύνδεσμος Νέων Βαλκανικών Χωρών

Διεύθυνση: Πτολεμαίων 6, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 6937892911

E-mail: piperia@hotmail.com

Ιστοσελίδα www.geocities.com/piperia2004

Η Πιπεριά είναι ένα από τα νεότερα περιοδικά που κυκλοφορεί στη Φλώρινα, με εκδότη μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση, που έχει σκοπό να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των νέων από όλα τα βαλκανικά κράτη. Κυκλοφορεί σε άτακτα χρονικά διαστήματα και διανέμεται δωρεάν. Εκτυπώνεται στην Αθήνα.

Φιλοξενεί άρθρα που ασχολούνται με τον πολιτισμό της περιοχής της Φλώρινας και το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν της καθώς και με θέματα κοινωνικά που αφορούν κυρίως στους νέους. Επιδιώκει να διαθέτει κείμενα και από νέους από άλλες βαλκανικές χώρες. Σε κάθε τεύχος πραγματοποιεί ένα πολυσέλιδο αφιέρωμα σε ένα θέμα, όπως η ιστορία του τοπικού Τύπου και η ξενοφοβία.

In

Εκδότης: inFlorina

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Γώγος Κωνσταντίνος, Τόρτοκας Άνθιμος

Διεύθυνση: Πλατεία Γεωργίου Μόδη 13, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385044144, 44143

Fax. 2385044144, 44143

E-mail: info@inflorina.gr

Το Σεπτέμβριο του 2006 εμφανίστηκε στη Φλώρινα το In, ένα τετραμηνιαίο περιοδικό που εκδίδει το κέντρο προώθησης τουρισμού InFlorina, το οποίο φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα περιοδικό οδηγό για όλες τις σημαντικές δραστηριότητες στην ευρύτερη περιοχή Φλώρινας.

Πρόκειται για ένα πολυτελές έντυπο με σύγχρονο στήσιμο που απευθύνεται όχι μόνο στους Φλωρινιώτες, αλλά και σε όσους θα ήθελαν να γνωρίσουν την περιοχή της Φλώρινας. Φιλοξενεί άρθρα για τον τουρισμό στην περιοχή (προτάσεις για εναλλακτικό τουρισμό, παρουσιάσεις τουριστικών επιχειρήσεων, για το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, αλλά και συνεντεύξεις με ανθρώπους του πολιτισμού Έλληνες και ξένους, άρθρα για την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη, καθώς και έναν οδηγό για όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που γίνονται στα όρια του Νομού καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.⁴⁴

⁴⁴ Συνέντευξη με Κωνσταντίνο Γώγο, Φλώρινα, 22/2/2007.

Σχέσεις πολιτικής-Τύπου

Στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες χώρες, ο Τύπος είναι κυρίως πολιτικός και λιγότερο ο, τιδήποτε άλλο. Οι κυβερνήτες και οι πολιτικοί γενικότερα προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν τον Τύπο ώστε να απευθύνονται ευκολότερα στις μάζες των ψηφοφόρων. Έτσι, στη διάρκεια της βασιλείας του, ο Όθωνας προσπάθησε να ελέγξει απόλυτα τον Τύπο. Όμως μετά το κίνημα της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 και ιδίως στη διάρκεια της βασιλείας του Γεωργίου Α' άρχισαν να εκδίδονται αρκετές εφημερίδες και να ασχολούνται με τις πολιτικές υποθέσεις.

Οι πολιτικοί συνειδητοποίησαν ότι οι εφημερίδες μπορούσαν να λειτουργήσουν ως προπαγανδιστικά όργανα των θέσεών τους και προσπάθησαν να δραστηριοποιηθούν εκδοτικά είτε να αποκτήσουν σχέσεις πελατειακές με τους εκδότες των εφημερίδων. Το φιλελεύθερο πλαίσιο λειτουργίας του Τύπου που ίσχυε στην Ελλάδα μέχρι το 1911 βοήθησε σημαντικά στην έκδοση αρκετών εφημερίδων. Όλες είχαν συγκεκριμένες προτιμήσεις και τάσσονταν είτε υπέρ είτε κατά της εκάστοτε κυβέρνησης.⁴⁵

Ο κομματικός χαρακτήρας του Τύπου διατηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του Μεσοπολέμου και μέχρι τη Μεταπολίτευση. Οι εφημερίδες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στον Εθνικό Διχασμό και σε όλες τις πολιτικές εξελίξεις. Τα κόμματα, όταν έρχονταν στην εξουσία, φρόντιζαν να ανταμείβουν πλουσιοπάροχα τους εκδότες που τους στήριζαν στην πορεία τους προς τη νίκη.⁴⁶ Παράλληλα, επιδίωκαν να περιορίσουν την αρνητική προς αυτά αρθρογραφία με τη χρησιμοποίηση των κατασταλτικών μηχανισμών του Κράτους εναντίον των εκδοτών που υποστήριζαν τα αντιπολιτευόμενα κόμματα. Μετά τη Μεταπολίτευση όλα τα κόμματα όταν ανέρχονται στην εξουσία προσπαθούν να προσεταιριστούν τον Τύπο με διάφορα μέτρα, όπως τη ρύθμιση των χρεών, την παροχή προνομίων και διευκολύνσεων και με τη διανομή των διαφημίσεων κρατικών επιχειρήσεων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τη Ευρωπαϊκή Ένωση.⁴⁷

Σε τοπικό επίπεδο η έκδοση μιας εφημερίδας σε οποιαδήποτε πόλη της Ελλάδας στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αι. ήταν σχετικά εύκολη υπόθεση, αφού το στήσιμο του κάθε φύλλου στο μάρμαρο ήταν μια διαδικασία που απαιτούσε απλώς ένα ειδικευμένο τεχνίτη, ενώ τα παραδοσιακά χειροκίνητα πιεστήρια-τυπογραφεία δεν ήταν απαγορευτικά ακριβά.

Από την άλλη, η έκδοση εφημερίδας απαιτούσε από τον εκδότη εξαιρετικές ικανότητες. Πρώτα από όλα χρειαζόταν να διατηρεί καλές σχέσεις με τις αρχές, τους πολιτευτές, τους επικεφαλής όλων των υπηρεσιών και την κοινωνία, έτσι ώστε να μπορεί να αλιεύει τις ειδήσεις, καθώς εκείνη την εποχή ο κόσμος ήθελε να ενημερώνεται, αλλά δεν ενδιαφερόταν να δώσει την είδηση για δημοσίευση. Επίσης, ο εκδότης ήταν συνήθως ο κύριος ή και ο μοναδικός αρθρογράφος της εφημερίδας, κάποιες φορές ήταν αυτός που αναλάμβανε τη στοιχειοθεσία, την εκτύπωση και το μοίρασμα της εφημερίδας στους συνδρομητές της. Άλλα το πιο σημαντικό ήταν ότι έπρεπε να υποστηρίζει μαχητικά τη μια ή

⁴⁵ Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, *Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος*, Αθήνα, 1981, σσ. 144-153. Κάρολος Μάγερ, *Ιστορία το Ελληνικού Τύπου*, τόμ., Α' Αθήνα, 1957, σσ. 222-226.

⁴⁶ Νίκος Λέανδρος, *Μαζικά έντυπα επικοινωνίας στην Ελλάδα*, Αθήνα, 1992, σσ. 156-160.

⁴⁷ Ψυχογιός, ό.π., σ. 389. Λέανδρος, ό.π., σσ.158-160.

την άλλη παράταξη στους συνεχείς πολιτικούς ανταγωνισμούς και παράλληλα να προφυλάσσει την εφημερίδα από την εκδικητική συμπεριφορά των πολιτικών αντιπάλων, όταν αυτοί καταλάμβαναν τους κυβερνητικούς ή άλλους κρατικούς θώκους.

Και στην περιοχή της Φλώρινας ο Τύπος ήταν μέσο πολιτικό. Οι περισσότερες εφημερίδες είχαν πολιτικές προτιμήσεις. Κάποιοι μάλιστα εξέδιδαν εφημερίδες προκειμένου να εξυπηρετήσουν καλύτερα τις πολιτικές τους φιλοδοξίες. Και ανάλογα με την εποχή οι εφημερίδες ενθαρρύνονταν από τους κρατούντες ή δέχονταν πιέσεις. Το αποκορύφωμα της κατάστασης αυτής ήταν η αναγκαστική συνένωση όλων των εφημερίδων της Φλώρινας στα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά και η λογοκρισία στη διάρκεια της Απριλιανής δικτατορίας.

Σήμερα μπορεί στο Νομό Φλώρινας τα μέσα ενημέρωσης να μην είναι ταγμένα πολιτικά και να μην ασκούν μάχιμη δημοσιογραφία, όμως οι σχέσεις τους με τους πολιτικούς, κυρίως τους τοπικούς παράγοντες δεν είναι ανέφελη. Οι περισσότεροι άνθρωποι των ΜΜΕ συμφωνούν ότι οι αιρετοί άρχοντες δεν είναι ώριμοι να δεχθούν την κριτική των μέσων ενημέρωσης για τις ενέργειές τους ή για άλλα ζητήματα. Αρκετοί μάλιστα βλέπουν τα ΜΜΕ αποκλειστικά ως χώρο προβολής τους και όχι ως οργανισμούς που λειτουργούν αμφίπλευρα. Γι αυτό και κάποιες φορές αντιδρούν έντονα στην κριτική που τους ασκείται.

Στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν η αντίδραση των πολιτικών λάμβανε τη μορφή των δικαστικών μηνύσεων κατά των ΜΜΕ.⁴⁸ Πιο πρόσφατα οι αντιδράσεις προς τα ΜΜΕ είχαν λάβει τη μορφή οικονομικών αποκλεισμών, ιδιαίτερα προς τις εφημερίδες. Έτσι οι εφημερίδες που έπεφταν σε δυσμένεια δεν λάμβαναν για δημοσίευση διακηρύξεις, δημοπρασίες, διαφημίσεις και αναγγελίες με αποτέλεσμα να χάνουν σημαντικά έσοδα και σε κάποιες περιπτώσεις και διαφημίσεις κρατικών εταιρειών.⁴⁹ Μάλιστα η εφημερίδα Έθνος κατέθεσε αγωγή εναντίον του νομάρχη Φλώρινας Αλτίνη για άνιση κατανομή δαπανών.⁵⁰

Τα τελευταία χρόνια τα προβλήματα αυτά έχουν αμβλυνθεί σημαντικά ιδιαίτερα με τη σύσταση των Γραφείων Τύπου της Νομαρχίας (1998), του Δήμου Φλώρινας (2003) και του Δήμου Αμυνταίου (2003), ενέργεια που δημιουργεί σταθερές και πιο ειλικρινείς επαφές μεταξύ των πολιτικών και των ΜΜΕ.

Σχέσεις κράτους-τοπικού Τύπου

Από τα χρόνια της Απριλιανής δικτατορίας το κράτος έχει υιοθετήσει μια πολιτική ενίσχυσης των τοπικών εφημερίδων. Η πολιτική αυτή συνεχίζεται αδιάλειπτα μέχρι τις μέρες μας ανεξαρτήτως των κυβερνήσεων.

Τα κύρια μέτρα ενίσχυσης είναι η δια νόμου υποχρέωση ότι οι εκθέσεις πεπραγμένων, προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί, διακηρύξεις δημοπρασιών και προκηρύξεις διαγωνισμών των δημοσίων υπηρεσιών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τοπικής αρ-

⁴⁸ Συνέντευξη με Χρήστο Κωνσταντινίδη, Φλώρινα, 14/02/2007.

⁴⁹ Συνέντευξη με Νικολτσάνη, Περιβολάρη, Αριστείδου, Τριανταφυλλίδη, Κωνσταντινίδη, Φραγκότση.

⁵⁰ Συνέντευξη με Χρήστο Κωνσταντινίδη, Φλώρινα, 14/02/2007.

μοδιότητας, οι ισολογισμοί της ΔΕΗ, της ΕΤΒΑ, του ΟΓΑ, του ΙΚΑ, του ΟΤΕ, των ΕΛΤΑ, του ΟΣΕ, του ΕΟΤ, του ΟΠΑΠ, της Εργατικής Εστίας, του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, της Διεύθυνσης Κρατικών Λαχείων και των Τραπεζών εν γένει, οι Διακηρύξεις δημοπρασιών της Αγροτικής Τράπεζας και των πάσης φύσεως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας, να δημοσιεύονται σε τουλάχιστον μια ημερήσια επαρχιακή εφημερίδα κάθε νομού και σε δύο επαρχιακές μη ημερήσιες εφημερίδες κάθε περιφέρειας, βάσει των Ν. 1263/72 αρ. 3 εδ.γ και δ, Ν. 1446/84 αρ. 4 παρ. 1, Ν. 2328/95 αρ. 13 παρ.4. Επίσης οι Γενικές Συνελεύσεις των Ανωνύμων Εταιρειών, και οι ισολογισμοί των ΑΕ και ΕΠΕ βάσει των Ν. 1263/72 αρ.1, όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 2 παρ.1 εδ β Ν. 1446/84, Ν.2190 αρ. 26 παρ. 2 και 43β παρ. 5, Ν. 2339/95 αρ. 11 παρ.2 και 13 παρ. 7, Ν.2328/95 αρ.13 παρ. 5, Ν. 2741/99, αρ. 10 παρ 10 εδ. Z, η, Ε.Π.Ε.: Ν. 3190/55 αρ.22, Π.Δ. 419/86 αρ.10.⁵¹ Το δικαίωμα δημοσίευσης δίνεται από τον εκάστοτε υπουργό Τύπου. Για το διάστημα 2005-2007 οι ημερήσιες εφημερίδες που έχουν το δικαίωμα καταχώρησης κρατικών δημοσιεύσεων προσκλήσεων Γενικών Συνελεύσεων και ισολογισμών είναι ο *Πολίτης* και το *Ελεύθερο Βήμα Φλώρινας* καθώς και οι εβδομαδιαίες *Έθνος*, *Παρατηρητής* και *Φωνή της Φλώρινας*.⁵²

Όλες σχεδόν οι εφημερίδες της περιφέρειας διακινούνται ατελώς μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Το 2006 το ελληνικό κράτος επιχορήγησε τη διακίνηση Τύπου με το συνολικό ποσό των 40.000.000 ευρώ από τα οποία 15.000.000 ευρώ δόθηκαν για διακίνηση περίπου 450 ημερήσιων και εβδομαδιαίων εφημερίδων της περιφέρειας. Για τις κατηγορίες αυτές το ποσοστό που καλύπτει το κράτος ανέρχεται στο 91% του συνολικού κόστους διακίνησης, δηλαδή, κατά μέσο όρο, ανά έντυπο το κράτος δαπανά 33.000 ευρώ και ο εκδότης 3.200 ευρώ.⁵³

Επίσης, με βάση το Ν.583/1977 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αφορώντων εις τα τέλη τηλεπικοινωνιακών ανταποκρίσεων ιδιοκτητών εφημερίδων» Αρ. 1-αρ. 8, Ν. 1828/89 αρ.35 και Ν. 1446/1984 αρ. 5 τα επαρχιακά μέσα ενημέρωσης δικαιούνται ατέλεια τηλεφωνικών μονάδων ανάλογα με την περιοχή που εκδίδονται και με την κυκλοφορία τους.⁵⁴

Επιπλέον για τη στήριξη του επαρχιακού Τύπου η παρούσα κυβέρνηση εκπόνησε ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση των περιφερειακών μέσων ενημέρωσης (Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», Μέτρο 2.7.4. «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και των ΠΜΕ», και συγκεκριμένα «Ενίσχυση επαρχιακού Τύπου για ηλεκτρονικοποίηση και ψηφιοποίηση επιχειρηματικών λειτουργιών», συνολι-

⁵¹ «Κρατικές δημοσιεύσεις, Προσκλήσεις Γενικών Συνελεύσεων Α.Ε., Δημοσιεύσεις Ισολογισμών Α.Ε.–Ε.Π.Ε.» στο www.minpress.gr.

⁵² Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Τροποποίηση και συμπλήρωση Απόφασης καθορισμού ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων που έχουν τη δυνατότητα καταχώρησης κρατικών δημοσιεύσεων, προσκλήσεων Γενικών Συνελεύσεων Α.Ε. και Ισολογισμών Α.Ε. και Ε.Π.Ε., Αθήνα, 19/12/2006, απ. Π. 32474 και Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Η Γενική Γραμματέας Επικοινωνίας προς πίνακα αποδεκτών, Αθήνα 25/5/2006, αρ. πρωτ. 13488.

⁵³ «40.000.000 ευρώ ετησίως κρατική επιχορήγηση για διακίνηση Τύπου», στο http://www.minpress.gr/minpress/index/diafimisi/curr_news-2.htm.

⁵⁴ <http://www.minpress.gr/minpress/doc4.doc>.

κού ύψους 5.454.550 ευρώ, (3.000.000 ευρώ συνολική δημόσια χρηματοδότηση και 2.454.550 ευρώ ιδιωτική συμμετοχή). Το πρόγραμμα, που βρίσκεται σε εξέλιξη, προβλέπει την παρακίνηση και την οικονομική ενίσχυση του Ημερήσιου-Εβδομαδιαίου Περιφερειακού Τύπου για την προμήθεια υπολογιστικών συστημάτων ή/και υπηρεσιών με σκοπό τη σύνδεση με το Internet ή για την περαιτέρω εκμετάλλευσή του είτε πρόκειται για παρουσία του φορέα είτε πρόκειται για συναλλαγές.⁵⁵

Από την περιοχή της Φλώρινας εγκρίθηκαν οι προτάσεις που κατέθεσαν οι Αριστείδου Ιωάννης (*Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας*), Τριανταφυλλίδης Χαράλαμπος (*Παρατηρητής*), και Θεόδωρος Βόσδου (*Φωνή της Φλωρίνης*), συνολικού ύψους 30.743 ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί όμως ότι στο σύνολο της Δυτικής Μακεδονίας ο Νομός Φλώρινας παρουσίασε τη μεγαλύτερη υστέρηση, αφού η συνολική δαπάνη για τις εφημερίδες των Γρεβενών ανήλθε σε 56.450 ευρώ, για εκείνες του Νομού Καστοριάς σε 35.756 ευρώ και για τις εφημερίδες του Νομού Κοζάνης σε 90.697 ευρώ.⁵⁶ Η υστέρηση στη χρηματοδότηση των τοπικών εφημερίδων της Φλώρινας δείχνει ότι η δυναμικότητα των τοπικών ΜΜΕ υστερεί σε σχέση με εκείνα των όμορων νομών.

Απήχηση του Τύπου στην περιοχή Φλώρινας

Ποια είναι η απήχηση των τοπικών εφημερίδων; Οι εφημερίδες της Φλώρινας, ημερήσιες και εβδομαδιαίες, διανέμονται κυρίως μέσω συνδρομών. Ελάχιστες διατίθενται στα περίπτερα και συνήθως οι πωλήσεις τους δεν υπολογίζονται από τους εκδότες στην κυκλοφορία τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έγινε δυνατόν να συλλέξουμε, η κυκλοφορία των εφημερίδων υπολογίζεται σε:

Ημερήσιες

Επωνυμία	Στοιχεία Εκδοτών	Ανεξάρτητες πηγές (αποστολή μέσω ταχυδρομείου)
Πολίτης	600 φύλλα	400-450 φύλλα
Ελεύθερο Βήμα Φλώρινας	1.050-1080 φύλλα	650-700 φύλλα

Εβδομαδιαίες

Ανατροπή	1.000 φύλλα	740-750 φύλλα
Έθνος	1.100 φύλλα	1.100 φύλλα
Παρατηρητής	1.000-1.200 φύλλα	600-650 φύλλα
Φωνή της Φλωρίνης	1.450 φύλλα	1.370 φύλλα
Ματιές στα Σπορ	800 φύλλα	
Το Βήμα της Γυναικας	10.000 φύλλα	

Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι τοπικές εφημερίδες διαθέτουν ένα σταθερό αναγνωστικό κοινό. Όμως οι συνδρομές δεν αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο για

⁵⁵ Βλ. «Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας Ημερήσιου και Εβδομαδιαίου περιφερειακού Τύπου, ύψους 5.450.550 ευρώ», στο

http://www.minpress.gr/minpress/index/diafimisi/index_antagonistikotita_mme.htm

⁵⁶ Βλ. σχετικά http://web.eommex.gr/reportserver?/InetDbases/2.7.4.1_REGION

την αναγνωσιμότητα των εφημερίδων αυτών από το κοινό. Παρόμοια είναι η κατάσταση και για τις αθηναϊκές εφημερίδες.

Σε έρευνα που πραγματοποίησε το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στις 29-30/11/2006 σε δείγμα 626 ατόμων στη Φλώρινα, το Αμύνταιο και σε χωριά της περιοχής καταγράφηκε υστέρηση στις σχέσεις Κοινού και Τύπου, όπως εξάλλου και σε όλη την ελληνική επαρχία. Καθημερινά αγοράζει εφημερίδα μόλις το 13,5% (84 άτομα), συχνά το 39% (244 άτομα), ενώ ποτέ δεν αγοράζει εφημερίδα το 47,3% (296 άτομα). Οι αναγνώστες αγοράζουν αθηναϊκές εφημερίδες (210 άτομα) και λιγότερο τοπικές (73 άτομα). Τέλος, 54 άτομα δήλωσαν ότι αγοράζουν άλλου είδους εφημερίδες, κυρίως αθλητικές.

Ειδικότερα στην πόλη της Φλώρινας τοπικές εφημερίδες αγοράζουν τα 53 στα 383 άτομα. Τα 21 αγοράζουν τοπική εφημερίδα καθημερινά και τα 31 συχνά. Το αναγνωστικό κοινό είναι κυρίως άνδρες (34 άτομα) και λιγότερο γυναίκες (19 άτομα). Το κοινό των τοπικών εφημερίδων κατανέμεται σε όλες τις ηλικίες, καθώς 19 άτομα ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 25-50 ετών, ακριβώς το ίδιο με την ηλικιακή ομάδα 50+ ετών, ενώ το ελπιδοφόρο μήνυμα είναι ότι 15 άτομα που αγοράζουν τοπικές εφημερίδες είναι νεαρής ηλικίας (0-25 ετών). Σημαντικές διαφοροποιήσεις στο προφίλ των αγοραστών δεν έχουμε ούτε στο μορφωτικό επίπεδο, καθώς οι 15 δήλωσαν ότι έχουν λάβει τη στοιχειώδη εκπαίδευση, 10 ότι έχουν γνώσεις γυμνασίου, 15 ότι έχουν τελειώσει το λύκειο και 12 ότι έχουν πανεπιστημιακή μόρφωση.

Στο Αμύνταιο μόνο τα 17 στα 165 άτομα αγοράζουν τοπικές εφημερίδες. Οι 13 συχνά οι 4 καθημερινά. Οι 12 είναι άνδρες και οι 5 γυναίκες. Η πλειοψηφία ανήκει στην ηλιακή ομάδα 25-50 ετών (12 άτομα), 4 στην ηλικιακή ομάδα 50+ ετών και ένας μόνο στην ηλικία 0-25 ετών. Οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι λυκείου (7), οι 5 έχουν πανεπιστημιακή μόρφωση, 3 είναι απόφοιτοι γυμνασίου και ένας μόνο είναι απόφοιτος δημοτικού. Στα χωριά μόνο οι 3 στους 78 ερωτηθέντες αγοράζουν τοπικές εφημερίδες. Και οι 3 δήλωσαν ότι αγοράζουν συχνά.

Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί σήμερα

Σήμερα οι ραδιοφωνικοί σταθμοί στην ελληνική περιφέρεια λειτουργούν με βάση το Ν.2328/95 (νόμος Βενιζέλου) με τον οποίο έπαυαν να ισχύουν όλες οι προσωρινές άδειες που είχαν δοθεί κατά καιρούς από την κεντρική διοίκηση και τους κατά τόπους νομάρχες και οι προσωρινές άδειες δοκιμαστικών εκπομπών. Ο Ν.2328/95 προβλέπει ότι οι άδειες χορηγούνται με απόφαση του αρμόδιου υπουργού για περίοδο 4 ετών.⁵⁷

⁵⁷ «Οροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών ελεύθερης λήψης», στο

<http://www.minpress.gr/minpress/scriptpage.html?id=17550649>

και «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρυθμίσεις θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις νόμων» (Ν.2328/95), στο <http://www.minpress.gr/minpress/scriptpage.html?id=4692784> downloaded την 1^η Φεβρουαρίου 2007.

**Συνοπτικός πίνακας ραδιοφωνικός σταθμών που ακούγονται
στο Νομό Φλώρινας**

Επωνυμία	Συγχρητικά εκπομπής	Διεύθυνση	Τηλ.	Fax	E-mail	Home-page	Γενικός διευθυντής-Υπεύθυνος
Ράδιο Αίνιγμα	88.1	Ταγματάρχη Φουλεδάκη 16, 53100 Φλώρινα	2385026565 6937182192	2385026869	fm88@radioenigma.gr	http://www.radioenigma.gr	Ιωάννης Ζιούπας
Ράδιο Αμύνταιο	91.2	Μ. Αλεξάνδρου 15, 53200 Αμύνταιο	2386023479	2386023479	amideofm@freemail.gr		Γρηγόρης Φραγκότσης
Ακριτικός FM	95.6	Στεφ. Δραγούμη 11, 53100 Φλώρινα	2385046706 6972656953	2385046706	gousiss@otenet.gr	http://akritikos.8m.com	Στεφανία Ρουφίδου
Ε.Ρ.Α. Φλώρινας	96.6 99.1	Μεγαρόβου 20, 53100 Φλώρινα	2385046330 2385046333	2385046332	era-florinal@ert.gr	http://tvradio.ert.gr/radio/localprofil.asp?id=2194	Τηλέμαχος Κόκκος
Ράδιο Λέχοβο	97.1	Π. Μελά 4, 53073 Λέχοβο	2386071200 2386071110	2386071444	rslehouv@otenet.gr lehovofm@otenet.gr	http://users.otenet.gr/~rslehouv/	Πέτρος Βούζας
Αγ. Ιωάννης Ο Χρυσόστομος	98.3 98.8 94.1	Μητροπόλεως 7, 53100 Φλώρινα	2385024729	2385023755	imflorin@otenet.gr		Πατέρας Επιφάνιος
Ράδιο Φλώρινα	101.5	Παύλου Μελά 61, 53100 Φλώρινα	2385022286 2385022452 2385022453	2385044253	radioflo@otenet.gr radio@radioflorina.gr	http://www.radioflorina.gr	Σωτήριος Κοσμάτος
3 ^ο Κανάλι Λέχοβου	104	ΤΚ 53073, Λέχοβο	2386071490	2386071420	Kanali3@otenet.gr	http://www.kanali3.gr/	Βαγγέλης Γωγούσης

ΕΡΑ Φλώρινας

Διεύθυνση: Μεγαρόβου 20, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385046330, 46333

Fax: 2385046332

E-mail: era-florinal@ert.gr

Ο σταθμός στεγάζεται στο ισόγειο της Λέσχης Φρουράς Φλώρινας. Εκπέμπει με ισχυρούς πομπούς 10 KW από το Βίτσι (στα 96,6 Mhz), 200 W από τη θέση Σταυρός στη Φλώρινα (στους 99.1 Mhz) και 10 KW στα 1278 KHz (στα μεσαία) στο χώρο του πρώην στρατοπέδου κοντά στο Πανεπιστήμιο. Μέσω του πομπού στο Βίτσι ο σταθμός της EPA Φλώρινας ακούγεται ανάλογα με τις συνθήκες σε απόσταση 300 χλμ. Συνήθως ακούγεται μέχρι την Κόνιτσα, την Καστοριά, την Πτολεμαΐδα, την Κοζάνη, το Μοναστήρι, τη Ρέσνα και τον Περλεπέ.

Σκοπός της EPA Φλώρινας, όπως και των άλλων 19 περιφερειακών σταθμών της EPA, είναι η ενημέρωση του ακροατή. Πολλές εκπομπές παράγονται στη Φλώρινα, αλλά συνδέεται αρκετές φορές την ημέρα με τη NET 105.8, με την EPA Κοζάνης και μετά τις 18.00 μεταδίδει το πρόγραμμα της EPA Αθήνας. Πολλές φορές λειτουργεί ως χορηγός επικοινωνίας σε σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις της ευρύτερης περιοχής.

Στην EPA εργάζονται 14 άτομα, δημοσιογράφοι, μουσικοί παραγωγοί, διοικητικό προσωπικό και τεχνικοί. Διαθέτει ανταποκριτές σε όλες τις πόλεις της δυτικής Μακεδονίας. Πρόκειται για σταθμό οργανωμένο σε επαγγελματικές βάσεις, με αρκετό προσωπικό που μπορεί να καλύπτει τις περισσότερες ανάγκες του ραδιοφωνικού κοινού της περιοχής.

Οικονομικά στηρίζεται, εκτός από τον προϋπολογισμό της EPT και σε διαφημιστικά έσοδα, καθώς έχει συνεργασία με διαφημιστικές εταιρείες και δέχεται διαφημίσεις από κρατικές εταιρείες και από ιδιωτικές επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής Φλώρινας.⁵⁸

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος 98,3 FM

Πρόεδρος: Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Θεόκλητος

Διευθυντής προγράμματος: Πατέρας Επιφάνιος

Διεύθυνση: Μητροπόλεως 7, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385024729

Fax. 2385023755

E-mail: imflorin@otenet.gr

Πρόκειται για το ραδιοφωνικό σταθμό της Ιεράς Μητρόπολης Φλωρίνης και Εορδαίας. Άρχισε να εκπέμπει το 1989 και λειτουργεί αδιαλείπτως μέχρι σήμερα. Στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις κοντά στη μητρόπολη Φλωρίνης. Διαθέτει πομπό 2 KW εγκατεστημένο στο πάρκο κεραιών Κλειδίου και δεύτερο στο λόφο του Αγίου Παντελεήμονα κοντά στη Φλώρινα, όμως δεν εκμεταλλεύεται το σύνολο της ισχύος του. Με το σήμα του καλύπτει όλο το Νομό Φλώρινας, εκτός από την περιοχή Πρεσπών.

Σκοπός του σταθμού είναι η θρησκευτική και εθνική ενημέρωση των κατοίκων του Νομού Φλώρινας. Εκπέμπει όλο το 24ωρο. Τις πρωινές ώρες έχει δικό του πρόγραμμα με τη μετάδοση των ακολουθιών, του αγιολογίου (δηλ. αφιερώματα στους αγίους που εορτάζουν καθημερινά), παλαιότερων ομιλιών και

⁵⁸ Συνέντευξη με Τηλέμαχο Κόκκο, Φλώρινα, 14/02/2007. Συνέντευξη με Κώστα Βοζινίδη, Φλώρινα, 21/02/2007.

εκπομπών και για το αυτοκίνητο και την οδική ασφάλεια. Μετά τις 13.00 συνδέεται με την Αθήνα και αναμεταδίδει το πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Αρχιεπισκοπής της Ελλάδος.⁵⁹

Ακριτικός FM 95.6

Ιδιοκτήτρια: Ευγενία Ρουφίδου

Διευθύντρια: Στεφανία Ρουφίδου

Διεύθυνση: Στεφάνου Δραγούμη 11, 2^{ος} όροφος

Τηλ.: 2385046706, 6972856953

Fax. 2385046706

E-mail: gousiss@otenet.gr

Ιστοσελίδα: www.akritikos.8m.com

Ο σταθμός ξεκίνησε να εκπέμπει το 1999, ως αποτέλεσμα της συνεργασίας της Κάτιας Τρύφωνος και της Στεφανίας Ρουφίδου. Λειτουργεί σε ενοικιαζόμενο χώρο με ιδιόκτητα μηχανήματα. Διαθέτει πομπό 1 KW, εγκατεστημένο στο πάρκο κεραιών Κλειδίου, μέσω του οποίου εκπέμπει στα FM και καλύπτει όλο το νομό Φλώρινας, την επαρχία Εορδαίας και τις περιοχές Μοναστηρίου και Περλεπέ. Για τη ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Jazzler. Είναι μέλος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών Ελλάδος. Σήμερα εργάζονται στον Ακριτικό 2 άτομα και υπάρχουν 3 σταθεροί συνεργάτες. Επίσης διαθέτει ανταποκριτή στη Θεσσαλονίκη.

Πρόκειται για σταθμό κυρίως ενημερωτικό με δικές του ενημερωτικές εκπομπές και με σχέση συνεργασίας με το Ράδιο Θεσσαλονίκη (αναμεταδίδει το πρόγραμμά του 06.00-09.00 και 12.00-14.00).

Ο σταθμός βασίζεται οικονομικά αποκλειστικά στα διαφημιστικά έσοδα. Έχει συγκεκριμένους πελάτες ιδιώτες που διαφημίζονται για αρκετά χρόνια. Επίσης, έχει συνάψει συμφωνίες με εταιρείες δημοσίου συμφέροντος όπως ο ΟΠΑΠ, ο Οργανισμός Κρατικών Λαχείων, ο ΕΛΓΑ και η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για την προβολή του Γ' ΚΠΣ.⁶⁰

Ράδιο Αμύνταιο 91.2

Ιδιοκτήτης: Γρηγόρης Φραγκότσης

Διεύθυνση: Μεγάλου Αλεξάνδρου 15, Αμύνταιο

Τηλ.: 2386023479

Fax. 2386023479

E-mail: amideofm@freemail.gr

Ο σταθμός άρχισε να λειτουργεί το 1993 ως προσωπική επιχείρηση, παρότι ο ιδιοκτήτης πραγματοποιούσε τα προηγούμενα χρόνια εκπομπές ως ραδιοερασιτέχνης. Στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και έχει ιδιόκτητα μηχανήματα. Διαθέτει πομπό ισχύος 400 W, εγκατεστημένο στο πάρκο κεραιών στο Κλειδί, μέσω του οποίου καλύπτει την περιοχή της Φλώρινας, του Αμυνταίου

⁵⁹ Συνέντευξη με πατέρα Επιφάνειο, Φλώρινα, 21/02/2007.

⁶⁰ Συνέντευξη με Κάτια Τρύφωνος, Φλώρινα, 14/02/2007.

και της Πτολεμαΐδας, αλλά και του Μοναστηρίου και του Περλεπέ. Δεν καλύπτει την περιοχή Πρεσπών. Για τη ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Winamp.

Πρόκειται κατά βάση για σταθμό μουσικό που μεταδίδει ελληνική μουσική. Καθημερινά διαθέτει δελτίο ειδήσεων και ενημερωτική εκπομπή (09.00-10.00) και το Σάββατο επιπλέον ενημερωτική εκπομπή (11.00-13.00) με καλεσμένους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των θεσμικών φορέων και συλλόγων.

Ο σταθμός φιλοξενεί διαφημίσεις ιδιωτών και κρατικών φορέων, όπως ο ΟΠΑΠ και η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, για την προώθηση του Γ' ΚΠΣ και σε μικρότερο βαθμό σε έσοδα από τους τοπικούς φορείς για την προβολή των ανακοινώσεών τους.⁶¹

Ράδιο Φλώρινα 101.5

Ιδιοκτήτης: Σωτήρης Κοσμάτος

Διεύθυνση: Παύλου Μελά 61, 53100, Φλώρινα

Τηλ.: 2385022286, 22452, 22453

Fax. 2385044453

E-mail: radioflo@otenet.gr, radio@radioflorina.gr

Ιστοσελίδα www.radioflorina.gr

⁶¹ Συνέντευξη με Γρηγόρη Φραγκότση, Αμύνταιο, 14/02/2007.

Ο σταθμός ξεκίνησε τη λειτουργία του την ημέρα της επετείου της απελευθέρωσης της Φλώρινας το 1989. Όμως ο ιδιοκτήτης του τα προηγούμενα χρόνια είχε αναπτύξει δραστηριότητα ως ραδιοερασιτέχνης στο χώρο της επικοινωνίας, της ψυχαγωγίας και της ενημέρωσης. Στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και διαθέτει ιδιόκτητα μηχανήματα. Για τη ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Jazzler. Ο πομπός ισχύος 1 KW είναι εγκατεστημένος στο πάρκο κεραίων στο Κλειδί. Με την εκπομπή του καλύπτει όλο το Νομό Φλώρινας, εκτός από την περιοχή των Πρεσπών και τις περιοχές Μοναστηρίου και Περλεπέ της FYROM. Πάντως αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα κατά καιρούς με τον κρατικό σταθμό του Μοναστηρίου, καθώς εκείνος διαθέτει πομπό που εκπέμπει επίσης στη συχνότητα 101.5. Μάλιστα το διάστημα 1989-1994 το Radio Bitola ζητούσε συχνά τη διακοπή της λειτουργίας του Ράδιο Φλώρινα.

Πρόκειται για ενημερωτικό-ψυχαγωγικό σταθμό, χωρίς πολιτικές διασυνδέσεις. Αναμεταδίδει τα δελτία ειδήσεων του SKAI με επίσημη συμφωνία και παράγει δικές του ενημερωτικές εκπομπές, οι οποίες καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες (πολιτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές) στο νομό της Φλώρινας.

Ο σταθμός για τη λειτουργία του βασίζεται αποκλειστικά στα διαφημιστικά έσοδα. Φιλοξενεί διαφημίσεις ιδιωτών, εταιρειών, και κρατικών φορέων (ΟΠΑΠ, Οργανισμός Κρατικών Λαχείων, ΟΣΕ, Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για την προβολή του Γ' ΚΠΣ) μέσω διαφημιστικών γραφείων και με απευθείας συμβόλαια.⁶²

Ράδιο Αίνιγμα 88.1

Ιδιοκτήτης: Ιωάννης Ζιούπας
Διεύθυνση: Ταγματάρχη Φουλεδάκη 16, 53100, Φλώρινα
Τηλ.: 2385026565, 6937182192
Fax. 2385026869
E-mail: fm88@radioenigma.gr
Ιστοσελίδα: www.radioenigma.gr

Ο σταθμός ξεκίνησε ως Studio Paradise το 1985 στους 98 Mhz. Το 1999 μεταφέρθηκε στους 88 Mhz και από το Φεβρουάριο του 2007 μετακινήθηκε στους 88,1 Mhz επειδή αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα παρεμβολών από ραδιοφωνικούς σταθμούς του Μοναστηρίου της FYROM. Λειτουργεί σε ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις με ιδιόκτητα μηχανήματα. Για την ομαλή ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Jazzler. Η κεραία του σταθμού ισχύος 1,2 KW είναι εγκατεστημένη στο πάρκο κεραίων στο Κλειδί. Με την ισχύ του καλύπτει όλο το Νομό Φλώρινας, την επαρχία Εορδαίας του Νομού Κοζάνης, σημαντικό μέρος του Νομού Καστοριάς και το σύνολο σχεδόν της πεδιάδας της Πελαγονίας στη FYROM.

Ο σταθμός είναι αποκλειστικά μουσικός ψυχαγωγικός. Μεταδίδει όλα τα είδη της σύγχρονης ξένης μουσικής (pop, disco, reggae, soul, jazz, rock, κλπ) και επιλεγμένα τραγούδια ελληνικής μουσικής.

⁶² Συνέντευξη με Σωτήρη Κοσμάτο, Φλώρινα, 15/02/2007.

Για τη συνέχιση της λειτουργίας του βασίζεται αποκλειστικά σε έσοδα από τις διαφημίσεις. Επειδή είναι μουσικός σταθμός και όχι ενημερωτικός, το σύνολο των διαφημιστικών εσόδων προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα.⁶³

Κανάλι 3 Λεχόβου 104

Ιδιοκτήτης: Ευάγγελος Γωγούσης

Διεύθυνση: 53073, Λέχοβο, Νομός Φλώρινας

Τηλ.: 2386071490

Fax. 2386071420

E-mail: kanali3@otenet.gr

Ιστοσελίδα: www.kanali3.gr

Ο σταθμός άρχισε να λειτουργεί το 1990, όμως ο ιδιοκτήτης του είχε παρουσία στα ερτζιανά ως ραδιοερασιτέχνης ήδη από το 1980. Στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και με ιδιόκτητα μηχανήματα. Για την ομαλή ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί τα προγράμματα Jazzler και Megamix. Διαθέτει πομπό εγκατεστημένο στο πάρκο κεραιών στο Κλειδί ισχύος 2KW, όμως διαθέτει μηχανήματα εκπομπής 5 KW, ισχύ την οποία δεν χρησιμοποιεί προς το παρόν. Με το σήμα του καλύπτει το Νομό Φλώρινας, εκτός από την περιοχή των Πρεσπών, μεγάλο μέρος του Νομού Καστοριάς, όλη την Επαρχία Πτολεμαΐδας και το σύνολο σχεδόν της επαρχίας Μοναστηρίου στη FYROM.

Το Κανάλι 3 είναι κυρίως μουσικός σταθμός, ο οποίος διαθέτει πρωινή ενημερωτική ζώνη. Συγκεκριμένα έχει ενταγμένη στο πρόγραμμά του δελτίο ειδήσεων και ζωντανή ενημερωτική εκπομπή για τις περιοχές Φλώρινας, Πτολεμαΐδας και Κοζάνης. Διαθέτει 5 άτομα προσωπικό και συνεργάζεται με 2 ραδιοφωνικούς παραγωγούς.

Ο σταθμός δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης, καθώς φιλοξενεί πολλές διαφημίσεις, ιδιωτών, εταιρειών από τους νομούς Φλώρινας, Καστοριάς και Κοζάνης και δημοσίου συμφέροντος (ΟΠΑΠ, ΟΣΕ, Οργανισμός Κρατικών Λαχείων), οι οποίες καλύπτουν άνετα το κόστος συντήρησης και λειτουργίας του σταθμού.⁶⁴

Ράδιο Λέχοβο

Ιδιοκτήτης: Βούζα Ιωάννα

Διεύθυνση: Παύλου Μελά 4, 53073, Λέχοβο, Νομός Φλώρινας

Τηλ.: 2386071200, 71110

Fax. 2386071444

E-mail: lehovofm@otenet.gr, rslehou@otenet.gr

Ιστοσελίδα: users.otenet.gr/~rslehou

Πρόκειται για τον πιο οργανωμένο ραδιοφωνικό σταθμό μαζί με την EPA Φλώρινας, με πολύ ισχυρό σήμα εκπομπής και με μεγάλη απήχηση στο κοινό.

Επισήμως άρχισε να λειτουργεί το 1987, όταν επιτράπηκε η ελεύθερη ραδιοφωνία, όμως η οικογένεια Βούζα ασχολούνταν με τον ραδιοερασιτεχνισμό

⁶³ Συνέντευξη με Γιάννη Ζιούπα, Φλώρινα, 15/02/2007.

⁶⁴ Συνέντευξη με Βαγγέλη Γωγούση, Λέχοβο, 15/02/2007.

από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Ήδη στη δεκαετία του 1980 διέθετε κανονικό πρόγραμμα με μουσική και αθλητικές εκπομπές στα μεσαία κύματα.

Στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και διαθέτει ιδιόκτητα μηχανήματα εκπομπής. Τεχνολογικά ο σταθμός είναι έτοιμος για εκπομπές με ψηφιακό τρόπο. Για την ομαλή ροή του προγράμματος χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Megamix. Ο πομπός του σταθμού είναι εγκατεστημένος στο πάρκο κεραιών στο Κλειδί ισχύος 4 KW, την οποία όμως δεν χρησιμοποιεί σε σταθερή βάση. Με τον πομπό του το Ράδιο Λέχοβο καλύπτει το 85% της Δυτικής Μακεδονίας, την επαρχία Κορυτσάς στην Αλβανία και σχεδόν όλες τις δυτικές επαρχίες της FYROM. Το σήμα του φθάνει μέχρι το Κοσσυφοπέδιο. Είναι μέλος στην πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών. Επίσης εκπέμπει και δορυφορικά στον Hotbird 8 ώρες/24ωρο με περιοχή κάλυψης τη Βόρειο Ευρώπη, ενώ επιδιώκει τη μεταφορά του στον Hellas Sat και την εκπομπή του μέσω αυτού όλο το 24ωρο.

Πρόκειται για ενημερωτικό ψυχαγωγικό σταθμό. Απασχολεί 7 άτομα πρωτικό (3 δημοσιογράφοι μέλη της ΕΣΗΕΜΘ) και έχει 9 εξωτερικούς συνεργάτες και ανταποκριτές. Συνεργάζεται επίσημα με τη Deutshe Welle και μέχρι τη διακοπή της λειτουργίας της με την Ελληνική Υπηρεσία του BBC. Επίσης αποστέλλει ανταποκρίσεις στους ραδιοφωνικούς σταθμούς Ant1 και Flash και διατηρεί συνεργασίες με ραδιοφωνικούς σταθμούς του εξωτερικού.

Το Ράδιο Λέχοβο παράγει πολλές ζωντανές ειδησεογραφικές εκπομπές με θέματα πολιτικής τόσο από τη Φλώρινα και τους όμορους νομούς, όσο και από την κεντρική πολιτική σκηνή στην Αθήνα. Επίσης, καλύπτει τις κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και αθλητικές δραστηριότητες στη Δυτική Μακεδονία. Κατά καιρούς παράγει και εκπομπές με ιστορικό, λαογραφικό, εορταστικό και τουριστικό περιεχόμενο, οι οποίες προβάλλονται αρχικά από το ίδιο το σταθμό και στη συνέχεια αποστέλλονται σε μέσα ενημέρωσης του εξωτερικού. Τέλος λειτουργεί ως χορηγός επικοινωνίας σε πολλές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Φιλοξενεί αρκετές διαφημίσεις από όλη τη Δυτική Μακεδονία, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Επίσης φιλοξενεί όλες τις διαφημιστικές καταχωρήσεις των φορέων του Δημοσίου με αποτέλεσμα να αποτελεί κερδοφόρο επιχείρηση.⁶⁵

Εκτός από τους παραπάνω σταθμούς που εκπέμπουν από το Νομό Φλώρινας, στην περιοχή ακούγονται αλλού πολύ καθαρά, αλλού λιγότερο καθαρά σταθμοί που εκπέμπουν από το έδαφος της FYROM στις συχνότητες 87.6 (μουσικός σταθμός παίζει ντόπια μουσική), 88.0 (μουσικός σταθμός που παίζει ντόπια μουσική), 89.8 (μουσικός που παίζει ντόπια μουσική), 92.3 (Radio Skopje κεντρικός κρατικός σταθμός) 92.9 (Radio Antenna 5 από τα Σκόπια), 94.4 (Radio B97 από το Μοναστήρι), 94.9, 95.8, 96.1 (Radio Bitola κρατικός σταθμός), 101.5 (Radio Bitola κρατικός σταθμός), 102.6 (Radio Bitola κρατικός σταθμός) 106 (Radio Kanal 77 από το Στιπ μουσικός σταθμός που παίζει ξένη μουσική), 106.6 (Radio 106 από το Μοναστήρι μουσικός σταθμός που παίζει ξένη μουσική).

⁶⁵ Συνέντευξη με Πέτρο Βούζα, Λέχοβο, 15/02/2007.

Απήχηση ραδιοφωνικών σταθμών

Μετρήσεις της ακροαματικότητας των ραδιοφωνικών σταθμών πραγματοποιεί η εταιρεία FOCUS (έρευνα BARI που διεξάγεται κάθε μήνα και μετρά την απήχηση 160 μέσων πανελλαδικής και 770 μέσων τοπικής εμβέλειας.). Οι μετρήσεις είναι διαθέσιμες μόνο στα μέσα ενημέρωσης που είναι συνδρομητές των υπηρεσιών της και δεν διατίθενται στο κοινό, ούτε με πληρωμή. Όμως το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας πραγματοποιεί κατά καιρούς μετρήσεις τηλεθέασης και ακροαματικότητας στην περιοχή Φλώρινας. Η πρώτη πραγματοποιήθηκε στις 3-4/11/2002, η δεύτερη στις 6-7/12/2005 και η τρίτη στις 9-30/11/2006.

Τα αποτελέσματα είχαν ως εξής:

Έρευνα 2002

Χρόνος διεξαγωγής: 1-2/12/2002

Δείγμα: 906 άτομα

Τόπος: Φλώρινα, Αμύνταιο, Αμμοχώρι, Αρμενοχώρι, Τροπαιούχος, Σκοπιά,

Υδρούσσα

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Ηλικία

0-24 ετών	280	30,91%
24-45 ετών	384	42,38%
45 + ετών	242	26,71%

Μορφωτικό Επίπεδο

Απόφοιτοι Α/θμιας Εκπαίδευσης	170	18,76%
Απόφοιτοι Β/θμιας Εκπαίδευσης	484	53,42%
Πανεπιστήμιο	252	27,81%

Ακούτε ραδιόφωνο

Ναι	746	82,34%
Όχι	160	17,66%

Πόσες ώρες ημερησίως

0-2 ώρες	467	51,55%
2-4 ώρες	144	15,89%
4+ ώρες	295	32,56%

Πού ακούτε ραδιόφωνο (πολλαπλές επιλογές)

Στο σπίτι	416	45,92%
Στο αυτοκίνητο	283	31,24%
Στο γραφείο	280	30,91%

Τι προγράμματα παρακολουθείτε (πολλαπλές επιλογές)

Ειδήσεις	214	23,62%
Τοπικές ειδήσεις	164	18,10%
Μουσική	619	68,32%
Ενημερωτικές εκπομπές	45	4,96%

Ποιο ραδιοφωνικό σταθμό ακούτε;

ΕΡΑ	280
Ράδιο Λέχοβο	333
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος	48
Κανάλι 3 Λεχόβου	60
Ράδιο Ακριτικός	40
Ράδιο Αίνιγμα	98
Ράδιο Φλώρινα	170
Ράδιο Μελωδία	54
Άλλο	101

Έρευνα 2005

Χρόνος διεξαγωγής: 30/11/2005

Δείγμα: 238 άτομα

Τόπος: Φλώρινα (πόλη)

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Ηλικία

0-24	82	34,45%
25-45	79	33,19%
45+	77	32,35%

Μορφωτικό Επίπεδο

Απόφοιτοι Α/θμιας Εκπαίδευσης	63	26,47%
Απόφοιτοι Β/θμιας Εκπαίδευσης	89	37,39%
Πανεπιστήμιο	86	36,13%

Ακούτε ραδιόφωνο

Ναι	193	81,09%
Όχι	45	18,91%

Πόσες ώρες ημερησίως

0-2 ώρες	142	59,66%
2-4 ώρες	55	23,11%
4+ ώρες	41	17,23%

Πού ακούτε ραδιόφωνο (πολλαπλές επιλογές)

Στο σπίτι	101	42,44%
Στο αυτοκίνητο	78	32,77%
Στο γραφείο	49	20,59%

Τι προγράμματα παρακολουθείτε (πολλαπλές επιλογές)

Ειδήσεις	83	34,87%
Τοπικές ειδήσεις	28	11,76%
Μουσική	103	43,28%
Ενημερωτικές εκπομπές	51	21,43%

Ποιο ραδιοφωνικό σταθμό ακούτε;

EPA	60
Ράδιο Λέχοβο	81
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος	15
Κανάλι 3 Λεχόβου	33
Ακριτικός	9
Ράδιο Αίνιγμα	20
Ράδιο Φλώρινα	48
Ράδιο Αμύνταιο	8
Άλλο	35

Έρευνα 2006

Χρόνος διεξαγωγής: 29-30/11/2006

Δείγμα: 626 άτομα, από τα οποία 383 στην πόλη της Φλώρινας, 165 στο Αμύνταιο και 78 σε χωριά του Νομού

Τόπος διεξαγωγής: Φλώρινα, Αμύνταιο, Σκοπιά, Τροπαιούχος, Αμμοχώρι, Αρμενοχώρι

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Φύλο

Άνδρες	282	45%
Γυναίκες	344	55%

Ηλικία

0-25	283	47,5%
25-50	200	33,6%
50+	112	18,8%

Ακούτε ραδιόφωνο

Καθημερινά	223	35,6%
Συχνά	135	21,6%
Σπάνια	146	23,3%
Ποτέ	121	19,3%

Πόσες ώρες ημερησίως

0-2 ώρες	269	53,8%
2-4 ώρες	116	23,2%
4+ ώρες	115	23%

Τι προγράμματα παρακολουθείτε (πολλαπλές επιλογές)

Ειδήσεις	61	12,1%
Ενημερωτικές εκπομπές	69	13,6%
Αθλητικά	50	9,9%
Τοπικές ειδήσεις	17	3,3%
Μουσική	422	87%

Ποιο ραδιοφωνικό σταθμό παρακολουθείτε; (1-4 επιλογές)

Ράδιο Λέχοβο	188
Κανάλι 3 Λεχόβου	108
Ράδιο Φλώρινα	98
Ράδιο Αίνιγμα	64
EPA Φλώρινας	57
Ράδιο Αμύνταιο	36
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος	32
Ράδιο Ακριτικός	14
Άλλο	44

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί

Η περιοχή της Φλώρινας άρχισε να λαμβάνει σήμα του EIPT τον Απρίλιο του 1970, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 3 ετών από την εγκαθίδρυση της δικτατορίας στην Ελλάδα.⁶⁶ Μέχρι τότε οι κάτοικοι του Νομού Φλώρινας, τουλάχιστον σε όσες περιοχές υπήρχε ηλεκτροδότηση, παρακολούθισαν, όπως και σε άλλες περιοχές της Βόρειας Ελλάδας το πρόγραμμα της κρατικής τηλεόρασης της ΣΔΜ που εξέπεμπε ήδη από το Δεκέμβριο του 1964.⁶⁷

Με την άρση του κρατικού μονοπωλίου των τηλεοπτικών εκπομπών, έγιναν κάποιες προσπάθειες για την δημιουργία τηλεοπτικού σταθμού στην περιοχή της Φλώρινας. Το καλοκαίρι του 1990 και για λίγους μήνες οι ιδιοκτήτες του Ράδιο Λέχοβο είχαν προχωρήσει σε τηλεοπτικές εκπομπές με την παραγωγή τηλεοπτικών προγραμμάτων για τοπικές εκδηλώσεις.⁶⁸ Το 2003 έγινε μια δεύτερη προσπάθεια από το Ράδιο Ακριτικός, το οποίο μετέδιδε μουσικά βιντεοκλίπ και διαφημίσεις. Το σήμα του σταθμού κάλυπτε την Φλώρινα μέχρι το Αμύνταιο. Η προσπάθεια έλαβε τέλος το 2005, όταν εκλάπησαν τα μηχανήματα εκπομπής από το λόφο του Αγίου Παντελεήμονος.⁶⁹

Η τρίτη και σημαντικότερη προσπάθεια έγινε με τη δημιουργία του Focus TV. Ένας επιχειρηματίας από τον Φιλώτα, ο Άνθιμος Τόρτοκας, σε συνεργασία με τον Ξενοφώντα Σίσκο, παλιό ραδιοερασιτέχνη, προσπάθησε να στήσει ένα κανονικό περιφερειακό τηλεοπτικό σταθμό. Διαμόρφωσε στούντιο εκπομπής στη Φλώρινα και στο Φιλώτα και γραφεία στην Πτολεμαΐδα, προμηθεύτηκε πλήρη τεχνικό εξοπλισμό (ακόμη και τρικάμερο βαν εξωτερικών μεταδόσεων), προσέλαβε αρκετό προσωπικό, τεχνικούς και δημοσιογράφους (23 άτομα) και άρχισε την εκπομπή τηλεοπτικού σήματος το Σεπτέμβριο του 2002.⁷⁰

Στις 23 Δεκεμβρίου 2002 ξεκίνησε κανονικά τη λειτουργία του με εκπομπή από τις χριστουγεννιάτικες εορταστικές εκδηλώσεις στην κεντρική πλατεία της Φλώρινας. Το πρόγραμμα περιλάμβανε δελτίο ειδήσεων, εκπομπές εκκλησιαστικού και ιστορικού περιεχομένου, ενημέρωσης των αγροτών, για τους ελεύ-

⁶⁶ Εθνος, Φλώρινας, 25/4/1970, σ. 4.

⁶⁷ Τάσος Κωστόπουλος, *Η απαγορευμένη γλώσσα. Κρατική καταστολή των σλαβικών διαλέκτων στην ελληνική Μακεδονία*, Αθήνα, 2000, σ. 274.

⁶⁸ Συνέντευξη με Πέτρο Βούζα, Λέχοβο, 15/2/2007.

⁶⁹ Συνέντευξη με Κάτια Τρύφωνος, Φλώρινα, 14/2/2007.

⁷⁰ Συνέντευξη με Άνθιμο Τόρτοκα, Φλώρινα, 22/02/2007. Συνέντευξη με Κάτια Τρύφωνος, Φλώρινα, 14/2/2007.

θερους επαγγελματίες και την επιχειρηματικότητα, τέλος αρκετές καλλιτεχνικές εκπομπές και διαφημίσεις. Όμως, επειδή δεν είχε άδεια εκπομπής, ο τηλεοπτικός σταθμός αναγκάστηκε να διακόψει τη λειτουργία του στις 14 Φεβρουαρίου 2003.⁷¹ Τον Ιανουάριο του 2004 το Focus TV κατέθεσε φάκελο στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για να λάβει άδεια τοπικής εκπομπής και το Νοέμβριο του 2005 αίτηση για άδεια δορυφορικής εκπομπής σε περιφερειακό επίπεδο.⁷²

Σήμερα στη Φλώρινα διατηρεί τηλεοπτικό κλιμάκιο μόνο η ΕΤ3. Διαθέτει ένα μικρό στούντιο στο κτήριο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, αλλά οι περισσότερες ανταποκρίσεις γίνονται ζωντανά από το κέντρο της πόλης. Στη Φλώρινα, εκτός από τους τηλεοπτικούς σταθμούς πανελλαδικής εμβέλειας, λαμβάνεται το σήμα των σταθμών WEST της Κοζάνης, και FLASH της Καστοριάς.

Πάντως οι περισσότεροι άνθρωποι των μέσων ενημέρωσης, τόσο στα έντυπα όσο και στα ηλεκτρονικά, θεωρούν ότι δεν μπορεί να επιβιώσει τηλεοπτικός σταθμός στη Φλώρινα, επειδή η πόλη και ο Νομός γενικότερα δεν μπορεί να στηρίξει οικονομικά ένα τοπικό τηλεοπτικό δίκτυο.⁷³ Την ίδια άποψη διατύπωσε και ο Άνθιμος Τόρτοκας, αναφέροντας ότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες της περιοχής δεν μπορούσαν να πληρώσουν το κόστος των τηλεοπτικών διαφημίσεων και επομένως το κανάλι θα έκλεινε λόγω οικονομικών δυσχερειών.⁷⁴

Όμως ταυτόχρονα, οι κάτοικοι της Φλώρινας στο σύνολό τους θεωρούν ότι η πόλη τους δεν καλύπτεται ειδησεογραφικά σε ικανοποιητικό βαθμό, ούτε από τα τηλεοπτικούς σταθμούς πανελλαδικής εμβέλειας, ούτε από τους τοπικούς. Παρόμοια είναι η άποψη των ανθρώπων των μέσων ενημέρωσης στη Φλώρινα. Σχεδόν όλοι θεωρούν ότι το FLASH δεν καλύπτει καθόλου ειδησεογραφικά την περιοχή Φλώρινας, παρά μόνο όταν υπάρχει θέμα με το οποίο ασχολούνται και τα μεγάλα τηλεοπτικά δίκτυα. Στην περίπτωση του WEST οι περισσότεροι άνθρωποι των μέσων ενημέρωσης θεωρούν ότι το τοπικό τηλεοπτικό δίκτυο, που αξίζει να σημειωθεί ότι διατηρεί ανταποκριτή στη Φλώρινα, κάνει αρκετές προσπάθειες, αλλά τελικά δεν δίνει την ενημέρωση που επιθυμούν οι Φλωρινιώτες.⁷⁵ Υπάρχουν όμως και αρκετοί που κρίνουν ως ικανοποιητική ή αρκετά καλή την ειδησεογραφία του West.⁷⁶

Αλλά και η λήψη των τηλεοπτικών σταθμών της Αθήνας δεν είναι απαλλαγμένη προβλημάτων. Μπορεί η NET, η ΕΤ3, η ALPHA και ο ALTER να έχουν σταθερά καλό σήμα, αλλά το MEGA συχνά έχει είδωλα, ο ANT1 παρουσιάζει μια θολούρα, και το STAR έχει σοβαρά προβλήματα λήψης κοντά στο ποτάμι. Δεν είναι γνωστό αν πρόκειται για παρεμβολές από σταθμούς της FYROM, ή αν οφείλεται στη διαμόρφωση του εδάφους. Από τις αρχές του 2007

⁷¹ Συνέντευξη με Άνθιμο Τόρτοκα, Φλώρινα, 22/02/2007.

⁷² Συνέντευξη με Άνθιμο Τόρτοκα, Φλώρινα, 22/02/2007.

⁷³ Συνέντευξη με Τηλέμαχο Κόκκο, Φλώρινα, 14/02/2007. Συνέντευξη με Γιάννη Αριστείδου, Φλώρινα, 14/02/2007. Συνέντευξη με Βαγγέλη Γωγούση, Λέχοβο, 15/02/2007.

⁷⁴ Συνέντευξη με Άνθιμο Τόρτοκα, Φλώρινα, 22/02/2007

⁷⁵ Συνέντευξη με Πέτρο Βούζα, Λέχοβο, 15/2/2007. Συνέντευξη με Γιάννη Ζιούπα, Φλώρινα, 15/2/2007. Συνέντευξη με Γιώργο Περιβολάρη, 14/2/2007. Συνέντευξη με Γιάννη Νικολτσάνη, Φλώρινα, 14/02/2007. Συνέντευξη με Κάτια Τρύφωνος, Φλώρινα, 14/02/2007.

⁷⁶ Συνέντευξη με Χρήστο Κωνσταντινίδη, Φλώρινα, 14/2/2007. Συνέντευξη με Γιάννη Αριστείδου, Φλώρινα, 14/2/2007. Συνέντευξη με Τηλέμαχο Κόκκο, Φλώρινα, 14/02/2007.

έχει βελτιωθεί η λήψη του 902 TV και του Βουλή Τηλεόραση σε ορισμένες περιοχές του νομού.

Σε αρκετές περιοχές, κυρίως σε υψώματα, και σε όλο το οροπέδιο των Πρεσπών εύκολα λαμβάνει κανείς το τηλεοπτικό σήμα των σταθμών από τη FYROM MTV 1 και MTV 2 (κυρίως το δεύτερο), και A1 από τα Σκόπια, και τους TV TERRA, ORBIS TV KANAL D από το Μοναστήρι, και Sat Albania από την Αλβανία.

Από τις αρχές του 2006 έχει αρχίζει να αυξάνεται το ενδιαφέρον για την εγκατάσταση εξοπλισμού λήψης δορυφορικών εκπομπών. Φυσικά οι περισσότερες αιτήσεις αφορούν στο Nova, αλλά υπάρχει σημαντική ζήτηση για τα ελεύθερα δορυφορικά δίκτυα, και για τα συνδρομητικά αλβανικά και ρωσόφωνα κανάλια από τη Ρωσία και τη Γεωργία, για τα οποία οι περισσότεροι δεν πληρώνουν συνδρομές, καθώς είναι σχετικά εύκολη υπόθεση η παράνομη αποκωδικοποίησή τους.⁷⁷

Τηλεθέαση τηλεοπτικών σταθμών

Μετρήσεις παρακολούθησης των τηλεοπτικών σταθμών πραγματοποιεί η εταιρεία AGB. Οι μετρήσεις είναι διαθέσιμες μόνο στα μέσα ενημέρωσης που είναι συνδρομητές των υπηρεσιών της και δεν διατίθενται στο κοινό, ούτε με πληρωμή. Όμως το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας πραγματοποιεί κατά καιρούς μετρήσεις τηλεθέασης και ακροαματικότητας στην περιοχή της Φλώρινας. Η πρώτη πραγματοποιήθηκε στις 3-4/11/ 2002, η δεύτερη στις 6-7/12/2005 και η τρίτη στις 9-30/11/2006.

Τα αποτελέσματα είχαν ως εξής:

Έρευνα 2002

Χρόνος διεξαγωγής: 1-2/12/2002

Δείγμα: 906 άτομα

Τόπος: Φλώρινα, Αμύνταιο, Αμμοχώρι, Αρμενοχώρι, Τροπαιούχος, Σκοπιά,

Υδρούσσα

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Ηλικία

0-24 ετών	280	30,91%
24-45 ετών	384	42,38%
45 + ετών	242	26,71%

Μορφωτικό Επίπεδο

Απόφοιτοι Α/θμιας Εκπαίδευσης	170	18,76%
Απόφοιτοι Β/θμιας Εκπαίδευσης	484	53,42%
Πανεπιστήμιο	252	27,81%

Παρακολουθείτε τηλεόραση

Συχνά	733	80,91%
Σπάνια	173	19,09%

⁷⁷ Συνέντευξη με Κώστα Βοξινίδη, Φλώρινα, 21/02/2007. Συνέντευξη με Νίκο Κρυωνά, Κιλκίς, 12/12/2006.

Πόσες ώρες ημερησίως

0-2 ώρες	391	43,16%
2-4 ώρες	515	56,84%

Ποιο σταθμό παρακολουθείτε; (πολλαπλές επιλογές)

MEGA	421
ANT1	315
ALPHA	155
NET	205
STAR	200
ALTER	133
ET1	90
ET3	81
WEST	35
ΑΛΛΟ	44

Έρευνα 2005

Χρόνος διεξαγωγής: 30/11/2005

Δείγμα: 238 άτομα

Τόπος: Φλώρινα (πόλη)

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Ηλικία

0-24	82	34,45%
25-45	79	33,19%
45+	77	32,35%

Μορφωτικό Επίπεδο

Απόφοιτοι Α/θμιας Εκπαίδευσης	63	26,47%
Απόφοιτοι Β/θμιας Εκπαίδευσης	89	37,39%
Πανεπιστήμιο	86	36,13%

Παρακολουθείτε τηλεόραση;

Συχνά	210	88,24%
Σπάνια	28	11,76%

Πόσες ώρες ημερησίως;

0-2 ώρες	77	32,35%
2-4 ώρες	161	67,65%

Ποιο σταθμό παρακολουθείτε; (πολλαπλές επιλογές)

MEGA	114
ALPHA	94
ANT1	79
NET	62
STAR	50
ALTER	38

ET3	34
ET1	25
WEST	13
ΑΛΛΟ	7

Έρευνα 2006

Χρόνος διεξαγωγής: 29-30/11/2006

Δείγμα: 626 άτομα, από τα οποία 383 στην πόλη της Φλώρινας, 165 στο Αμύνταιο και 78 σε χωριά του Νομού

Τόπος διεξαγωγής: Φλώρινα, Αμύνταιο, Σκοπιά, Τροπαιούχος, Αμμοχώρι,

Αρμενοχώρι

Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο

Φύλο

Άνδρες	282	45%
Γυναίκες	344	55%

Ηλικία

0-25	283	47,5%
25-50	200	33,6%
50+	112	18,8%

Παρακολουθείτε τηλεόραση

Καθημερινά	364	58,1%
Συχνά	160	25,5%
Σπάνια	84	13,4%
Ποτέ	18	2,8%

Πόσες ώρες ημερησίως

0-2 ώρες	218	34,8%
2-4 ώρες	220	35,1%
4+ ώρες	165	26,3%

Τι προγράμματα παρακολουθείτε (πολλαπλές επιλογές)

Ειδήσεις	274	45,0%
Ενημερωτικές εκπομπές	179	29,4%
Αθλητικά	106	17,4%
Τοπικές ειδήσεις	24	3,94%
Ταινίες	220	36,1%
Τηλεπαχνίδια	98	16,1%
Σίριαλς	91	15%
Ελαφρά ψυχαγωγία-Κοινωνική κριτική	91	15%

Ποιο τηλεοπτικό σταθμό παρακολουθείτε; (1-4 επιλογές)

MEGA	302
ALPHA	179
ANT1	174

STAR	102
NET	96
ET1	47
ET3	43
SKAI	38
WEST	13
ΤV ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	8
ΑΛΛΟ	17

Οι ενημερωτικές σελίδες στο Internet

Η Φλώρινα και τα Γρεβενά ήταν οι τελευταίες πόλεις που απέκτησαν σύστημα κλήσης ΕΠΑΚ στην ηπειρωτική Ελλάδα, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η διάδοση της χρήσης του Internet στην περιοχή, καθώς η σύνδεση μέσω χρήσης του κανονικού δικτύου του ΟΤΕ και η ακόλουθη χρονοχρέωση ήταν πολύ ακριβή υπόθεση. Το μειωμένο ενδιαφέρον από τους χρήστες είχε αποτέλεσμα την καθυστέρηση παράθεσης ενημερωτικού υλικού από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και ακόμη περισσότερο την ανάπτυξη και προσφορά δικτυακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Η δημιουργία πανεπιστημιακών τμημάτων και η σύσταση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας πίεσαν για τη δημιουργία υποδομών και αύξησαν σημαντικά τον αριθμό των χρηστών του Internet, με αποτέλεσμα η υστέρηση των προηγουμένων ετών να καλυφθεί με γρήγορο ρυθμό. Παρόμοια ήταν και η εμφάνιση ενημερωτικών σελίδων για την περιοχή και τους τοπικούς φορείς. Σήμερα μπορούμε να πούμε ότι η ευρύτερη περιοχή Φλώρινας έχει ικανοποιητικό επίπεδο παροχής ειδήσεων και πληροφοριών στο Internet, συγκρίσιμο με εκείνο της υπόλοιπης ελληνικής επαρχίας, σε επίπεδο δημόσιων φορέων, αλλά υπολειπόμενο σε επίπεδο ιδιωτών.

Το www.florina.gr είναι η ιστοσελίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φλώρινας, η οποία περήφανα αναφέρει ότι «εδώ που αρχίζει η Ελλάδα...». Δεν πρόκειται απλώς για μια καλοσχεδιασμένη ενημερωτική σελίδα, αλλά μια πραγματική πύλη (Portal) με πληροφορίες για ο,τιδήποτε αφορά στη Φλώρινα, τους Φλωρινιώτες, τους επισκέπτες, κ.α.

Η πύλη έχει τριπλό σκοπό, δηλαδή να παρουσιάσει τη Νομαρχιακή Αυτόδιοικηση και τις δραστηριότητές της, να δώσει τις πληροφορίες αναφοράς για το Νομό και τους φορείς που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, να αποτελέσει τον πιο πλήρη θεματικό κατάλογο όλων των σημαντικών φορέων του Νομού. Έτσι εκτός από τη Νομαρχία υπάρχει πλήρης κατάλογος όλων των φορέων του Νομού, πολλά στοιχεία σχετικά με τον τουρισμό και τον πολιτισμό. Πολύ σημαντική είναι η ειδησεογραφική διάσταση της ιστοσελίδας, καθώς φιλοξενεί όλες τις ανακοινώσεις, τις προκηρύξεις, τις προσκλήσεις και τους διαγωνισμούς που ανακοινώνονται σχετικά με το Νομό Φλώρινας. Μοναδικό αρνητικό σημείο, όπως και όλων των ιστοσελίδων για την περιοχή Φλώρινας, είναι ότι η πληροφόρηση δίνεται μόνο στα ελληνικά.

Το www.cityofflorina.gr είναι η ιστοσελίδα του Δήμου Φλώρινας. Πρόκειται για καλοσχεδιασμένη σελίδα με φροντισμένη αλλά λιτή αισθητική, τυπική στην οργάνωση και τη θεματολογία της για Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Παρουσιάζει τη δημοτική αρχή, την παρούσα και τις προηγούμενες, τις

υπηρεσίες και τις επιτροπές του Δήμου και όλες τις δημοτικές επιχειρήσεις. Αρνητικό σημείο ότι η ιστοσελίδα παρακινεί τους επισκέπτες να επικοινωνήσουν με τις υπηρεσίες μέσω τηλεφώνου και όχι απευθείας μέσω του Internet. Επίσης, παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκδηλώσεις του Δήμου και τα δελτία Τύπου εκδίδει. Οι δυο τελευταίες κατηγορίες ανανεώνονται συνεχώς, επομένως το cityofflorina μπορεί να αποτελέσει μια πραγματικά ενημερωτική πηγή στο Internet για τη Φλώρινα.

Φυσικά υπάρχει μια σύντομη παρουσίαση της πόλης της Φλώρινας σήμερα, μια ιστορική αναδρομή συνοδεία φωτογραφικού υλικού, προτάσεις για επίσκεψη σε ωραία σημεία της πόλης, χρηστικές πληροφορίες για τη διαμονή στην πόλη και μια επίσκεψη στη Βίγλα, τις Πρέσπες και το Νυμφαίο. Τέλος δεν είναι δυνατό να λείπει η παρουσίαση των μουσείων καθώς και των πολιτιστικών συλλόγων της πόλης.

Το www.amyntaio.gr είναι η ιστοσελίδα του Δήμου Αμυνταίου στο Internet. Πρόκειται για μια απλή στη δομή και στη σχεδίασή της ιστοσελίδα με λιτή αισθητική και ελάχιστο συνοδευτικό φωτογραφικό υλικό. Σε γενικές γραμμές ακολουθεί την ίδια θεματική οργάνωση με εκείνη της ιστοσελίδας του Δήμου Φλώρινας. Έτσι παρουσιάζει τη δημοτική αρχή, τις υπηρεσίες και τις δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου. Επίσης, φιλοξενεί τα δελτία Τύπου που εκδίδει ο Δήμος. Δυστυχώς η ιστοσελίδα έχει τη οργάνωση εντύπου καθώς απλώς δίνει πληροφορίες στον επισκέπτη, τις ίδιες που θα μπορούσε να βρει και σε κάποιο ενημερωτικό φυλλάδιο και δεν δίνει τη δυνατότητα στη χρήστη να επικοινωνήσει με οτιδήποτε που προβάλλεται σε αυτό. Άλλωστε η ιστοσελίδα έχει να ενημερωθεί από τον Οκτώβριο του 2006 ακόμη και σε επίπεδο δελτίων Τύπου.

Φυσικά η ιστοσελίδα δίνει πληροφορίες αναφοράς για όποιον θέλει να επισκεφθεί την περιοχή Αμυνταίου. Έτσι υπάρχουν λίγες πληροφορίες για τα χωριά που ανήκουν στο Δήμο Αμυνταίου, για τα αξιοθέατα, τα μνημεία και τα μουσεία, τις εκδηλώσεις που γίνονται σε κάθε μέρος όλες τις εποχές του χρόνου καθώς και κατάλογο των φορέων, των ξενοδοχείων και των εστιατορίων.

Οι Πρέσπες έχουν πλέον τη δική τους ιστοσελίδα, την www.prespes.gr και μάλιστα σε δυο γλώσσες, στα ελληνικά και στα αγγλικά. Κι αυτή η ιστοσελίδα δίνει πληροφορίες τόσο για τη δημοτική αρχή και τις υπηρεσίες που προσφέρει, καθώς και για τις οικολογικές οργανώσεις που δρουν στην περιοχή, όσο και για την ίδια την περιοχή των Πρεσπών, τον ήπιο τουρισμό που αναπτύσσεται εκεί και τις πολιτιστικές δραστηριότητες με κορυφαία τα «Πρέσπεια». Είναι καλοσχεδιασμένη, διαθέτει πλούσιο και καλαίσθητο φωτογραφικό υλικό και φιλοξενεί όλες τις ανακοινώσεις από τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο οροπέδιο των Πρεσπών.

Εκτός από τις Πρέσπες, ένας άλλο περιφερειακός δήμος έχει τη δική του ιστοσελίδα στο Internet (www.filotas.gr) και μάλιστα μια ιστοσελίδα πλήρη και εξαιρετικά λειτουργική, καθώς έχει μια λιτή σελίδα, που απευθύνεται κυρίως στους δημότες και λιγότερο στους επισκέπτες. Αξιοσημείωτο είναι ότι για όλες τις υπηρεσίες δίνεται το αντίστοιχο τηλέφωνο επικοινωνίας και το όνομα του αρμοδίου υπαλλήλου.

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Φλώρινας (ΑΝΦΛΩ) έχει δημιουργήσει μια ιστοσελίδα, την www.anflo.gr, η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο της πολιτικής

της, καθώς εκεί εμφανίζονται οι προκηρύξεις για όλα τα έργα, δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα, παρουσιάζεται η πορεία όλων των έργων που εκπονούνται στο νομό. Είναι μια αξιόλογη ιστοσελίδα, που μπορεί να κουράζει τον περιστασιακό επισκέπτη, αλλά σίγουρα μπορεί να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο για όποιον επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στο χώρο αυτό.

Το www.ebef.gr είναι η ηλεκτρονική σελίδα του Επιμελητηρίου Φλώρινας. Μια σύγχρονη σελίδα με αρκετό πληροφοριακό υλικό, όχι τόσο για τους δημοσιογράφους και το ευρύ κοινό, αλλά κυρίως για τα μέλη του. Περιλαμβάνει κείμενα αναφοράς, όπως η ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και οι αποφάσεις του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου, αλλά και επίκαιρα κείμενα, όπως ανακοινώσεις και δελτία Τύπου που αφορούν στους επαγγελματίες του Νομού, τις προτάσεις συνεργασίας και τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Εκτός από τα μέλη του Επιμελητηρίου, η ιστοσελίδα μπορεί να αποβεί ενδιαφέρουσα για τους συντάκτες του οικονομικού ρεπορτάζ.

Περνώντας στον ιδιωτικό τομέα, θα δούμε ότι οι περισσότερες προσπάθειες, όσο καλές κι αν είναι, είναι μετέωρες, καθώς οι σελίδες των δημοσίων φορέων που δημιουργήθηκαν με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, δημιουργούν συνθήκες άνισου ανταγωνισμού. Ο ιδιωτικός τομέας δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί μέχρι στιγμής να στηρίξει τις προσπάθειες αυτές, απορροφημένος από τα δικά του προβλήματα.

Το www.florinaonline.gr είναι η προσαρμοσμένη στα μέτρα του Νομού Φλώρινας τυπική μορφή εμπορικής πύλης (portal) στην Ελλάδα). Πρόκειται για μια ιδιωτική πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 2005 με σκοπό να αποτελέσει το μοναδικό οδηγό προβολής των ιδιωτικών επιχειρήσεων του νομού Φλώρινας στο Internet. Για να πετύχει ένα τέτοιο εγχείρημα πρέπει να εξασφαλίσει τη συνεχή έλευση πολλών επισκεπτών στην ιστοσελίδα, αν είναι δυνατόν και σε καθημερινή βάση. Έτσι διαθέτει πληθώρα πληροφοριών ελεύθερης διανομής από το Νομό και από την υπόλοιπη Ελλάδα (π.χ. στοιχεία από τον Τειρεσία, ενημέρωση εκκαθαριστικού, απόδοση ΑΦΜ, δημοπρασίες, στρατολογία, φιλοξενεί με mirroring την αρχική σελίδα των πρακτορείων ειδήσεων ΑΠΕΜΠΕ κλπ. Η προσπάθεια κρίνεται πολύ αξιόλογη, αλλά δεν έχει την απήχηση που έπρεπε από τον επιχειρηματικό κόσμο του Νομού Φλώρινας.

Παρόμοιας φιλοσοφίας, αισθητικής σύλληψης και λειτουργικότητας είναι το www.flo.gr, το οποίο πέρα από την αρχή σελίδα, δείχνει ότι μάλλον έχει διακόψει τη λειτουργία του. Το www.myflorina.gr μπορεί να είναι καταχωρημένο σε όλους τους ελληνικούς καταλόγους Internet, αλλά δεν είναι πλέον ενεργό.

Αντίθετα ενεργή και πολλά υποσχόμενη φαίνεται να είναι η πύλη για το Αμύνταιο, η www.e-amyntaio.gr. Πρόκειται για ιδιωτική προσπάθεια που έχει ως κύριο στόχο την προβολή των επιχειρήσεων της ευρύτερης περιοχής Αμυνταίου και την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών του. Παράλληλα διαθέτει αρκετές χρήσιμες πληροφορίες, φιλοξενεί τις ανακοινώσεις και τα δελτία Τύπου των τοπικών φορέων και κάποιες τοπικές ειδήσεις, κυρίως αθλητικές. Είναι πολύ νωρίς να κρίνει κανείς την επιτυχία του εγχειρήματος. Πιθανότερο είναι η επιτυχία του να καθοριστεί από την απήχηση που θα έχει στις τοπικές επιχειρήσεις ανεξάρτητα από την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει.

Πολύ σοβαρή προσπάθεια είναι το www.inflorina.gr. Πρόκειται για μια τοπική πύλη (portal) της ομώνυμης εταιρείας, η οποία ασχολείται κυρίως με την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της ευρύτερης περιοχής της Φλώρινας. Σχεδιασμένο με σύγχρονη και έξυπνη τεχνοτροπία, χωρίς τη χρήση εξεζητημένων λύσεων, προσφέρει τη συνεργασία επιλεγμένων τουριστικών φορέων της περιοχής, πολλά πρωτότυπα περιηγητικά κείμενα, πληροφορίες αναφοράς και συνεχή ενημέρωση, καθώς και ένα αρκετά πλήρη κατάλογο των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή της Φλώρινας.

MME και ειδησεογραφία

Τόσο η κοινωνία, όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι του Τύπου και των ηλεκτρονικών MME, θεωρούν ότι ο Νομός Φλώρινας είναι αρκετά δραστήριος, επομένως παράγει ειδήσεις. Ακόμη και αυτοί που έχουν αντίθετη άποψη εντοπίζουν το πρόβλημα στην αδυναμία των ίδιων των μέσων ενημέρωσης και κυρίως των τοπικών δημοσιογράφων να ανακαλύψουν την είδηση και να την αναδείξουν στις πραγματικές της διαστάσεις.⁷⁸

Οι περισσότερες ειδήσεις είναι πολιτικές με την ευρεία έννοια. Πρόκειται για τη δραστηριότητα των τοπικών αιρετών αρχόντων και για τις ενέργειες που γίνονται για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων των κατοίκων του Νομού. Τα μεγάλα πολιτικά γεγονότα, αυτά που τραβούν τα φώτα της δημοσιότητας σε κεντρικό επίπεδο, σπανίζουν.

Πραγματικά πολλές ειδήσεις παράγει ο Νομός Φλώρινας στον τομέα του πολιτισμού. Φαίνεται πώς το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής, η ποσότητα και η ποιότητα των ντόπιων καλλιτεχνών, οι δραστηριότητες του συλλόγου «Αριστοτέλης» και η λειτουργία των πανεπιστημιακών σχολών και των σχολών του Τ.Ε.Ι. δημιουργούν μια σταθερή πολιτιστική κίνηση όλο το χρόνο κάθε χρόνο, η οποία είναι σαφώς μεγαλύτερη από εκείνη μια τυπικής ελληνικής επαρχίας με αντίστοιχο πληθυσμό. Οι οικονομικές ειδήσεις σπανίζουν. Οι κοινωνικές και οι αθλητικές δραστηριότητες είναι αρκετές και βρίσκουν σημαντική κάλυψη από τον τοπικό Τύπο και το ραδιόφωνο.

Αλλά και πάλι δεν είναι δυνατόν να συγκρίνουμε την παραγόμενη ειδησεογραφία στον ακριτικό Νομό της Φλώρινας με την αντίστοιχη ενός οποιουδήποτε άλλου νομού. Αντίθετα, η εγγύτητα του Νομού με τη FYROM και την Αλβανία δημιουργεί περιορισμούς αλλά και ανοίγει άλλους δρόμους συνεργασίας.

Σχεδόν όλα τα μέσα ενημέρωσης φιλοξενούν ειδήσεις σχετικά με τη FYROM. Παλαιότερα το θέμα που κυριαρχούσε ήταν η διαφορά για την ονομασία της FYROM. Σήμερα τα θέματα που ακούγονται στο ραδιόφωνο και εμφανίζονται πιο συχνά στις σελίδες των εφημερίδων αφορούν στην τοπική και την περιφερειακή συνεργασία (Euroregion, Τρίγωνο Πρεσπών, συνεργασίες τοπικών αρχών, προγράμματα Interreg) αλλά και τη δραστηριότητα ελληνικών επιχειρήσεων στη γειτονική χώρα, καθώς και τα θέματα που άπτονται των διμερών

⁷⁸ Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε για τη συγγραφή του παρόντος άρθρου έγινε φανερή η έλλειψη αρκετών δημοσιογράφων στο νομό Φλώρινας. Άλλα και αυτοί που εργάζονται στα όρια του νομού, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, έχουν εμπειρική γνώση του αντικειμένου, επομένως τις περισσότερες φορές δεν έχουν την κατάρτιση για να αναδείξουν επαρκώς τα θέματα της επικαιρότητας.

σχέσεων (επισκέψεις κυβερνητικών στελεχών, δηλώσεις, κλπ.). Σε μικρότερο βαθμό εμφανίζονται ειδήσεις για τις σημαντικές πολιτικές εξελίξεις στη FYROM, ιδιαίτερα στους μεγάλους ραδιοφωνικούς σταθμούς (EPA, Ράδιο Λέχοβο), στον *Πολίτη*, τον *Παρατηρητή* και στην *Ανατροπή*.

Οι άνθρωποι των MME θεωρούν ότι η τοπική κοινωνία επιθυμεί να έχει πληροφόρηση για την FYROM και προσπαθούν να καλύψουν την ανάγκη αυτή.⁷⁹ Όμως μόνο το *Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας* διαθέτει ανταποκριτή στο Μοναστήρι, ενώ τα άλλα μέσα βασίζονται για την ειδησεογραφία σε εκείνη των μέσων ενημέρωσης πανελλαδικής κυκλοφορίας και στα πρακτορεία ειδήσεων. Πάντως τα περισσότερα MME κρατούν μια ουδέτερη έως επιφυλακτική στάση στο θέμα της συνεργασίας με τη γειτονική χώρα.⁸⁰

Η Αλβανία αποτελεί διαφορετική περίπτωση. Μερικά μέσα ενημέρωσης δεν φιλοξενούν καθόλου ειδήσεις για την Αλβανία (όπως το *Έθνος* και η *Φωνή της Φλωρίνης*). Το Ράδιο Λέχοβο δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα θέματα που αφορούν στην ελληνική μειονότητα και την ενίσχυση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, το Ράδιο Φλώρινα φιλοξενεί κυρίως θέματα του αστυνομικού δελτίου, ενώ τέλος κάποια άλλα φιλοξενούν ειδήσεις από την Αλβανία ως μέρος της ειδησεογραφίας για τα Βαλκάνια (EPA, *Πολίτης*, *Ανατροπή*). Όλοι οι άνθρωποι των μέσων ενημέρωσης έχουν την ίδια άποψη, ότι η κοινωνία της Φλώρινας δείχνει ελάχιστο ενδιαφέρον για τα τεκταινόμενα στην Αλβανία, ίσως διότι έχει σχηματίσει μια στερεότυπη εικόνα για τη χώρα αυτή.

Συμπεράσματα

Τα μέσα ενημέρωσης στη Φλώρινα παρουσιάζουν ομοιότητες και διαφορές σε σχέση με τα ισχύοντα στο χώρο των επαρχιακών μέσων στην υπόλοιπη Ελλάδα. Έτσι:

1. Στην Ελλάδα οι επαρχιακές εφημερίδες κυκλοφορούν σε περιορισμένο γεωγραφικό χώρο.⁸¹ Οι εφημερίδες της Φλώρινας κυκλοφορούν στα όρια του Νομού και κάποιες στέλνουν μερικά σε άλλες πόλεις ή στο εξωτερικό με το ταχυδρομείο. Μόνο η *Ανατροπή* προσπαθεί να εκμεταλλευτεί το δίκτυο της εφημερίδας *Μακεδονία* για να εμφανίζεται και να πωλείται σε όλους τους νομούς της Δυτικής Μακεδονίας και σε κεντρικά σημεία της Θεσσαλονίκης.
2. Πανελλαδικά τα περισσότερα μέσα ενημέρωσης είναι προσωπικές ή οικογενειακές επιχειρήσεις και απασχολούν ελάχιστο προσωπικό.⁸² Η μεγαλύτερη επιχείρηση στο χώρο των MME στο Νομό Φλώρινας είναι το Ράδιο Λέχοβο, το οποίο έχει 16 άτομα προσωπικό μαζί με τους εξωτερικούς συνεργάτες. Επίσης, ιδιοκτησιακά όλα τα MME αποτελούν οικογενειακές ή ατομικές επιχειρήσεις.

⁷⁹ Αντίθετη άποψη έχουν οι εκδότες του *Έθνους* και της *Φωνής της Φλωρίνης*, οι οποίοι πιστεύουν ότι η τοπική κοινωνία αδιαφορεί για τα τεκταινόμενα στη FYROM.

⁸⁰ Αντίθετη άποψη εκφράζει μόνο ο Χαράλαμπος Τριανταφυλλίδης, εκδότης του *Παρατηρητή*.

⁸¹ Νίκος Δεμερτζής, Αντώνης Σκαμνάκης, «Τα περιφερειακά/τοπικά MME στην Ελλάδα», στο Νίκος Δεμερτζής, Αντώνης Σκαμνάκης, *Περιφερειακά MME στην Ευρώπη. Οι συνέπειες της απορρύθμισης*, Αθήνα, 2000, σσ. 238-239.

⁸² Δεμερτζής, Σκαμνάκης, ό.π., σ. 239.

3. Οι ημερήσιες τοπικές εφημερίδες έχουν μικρό και λιτό σχήμα, λίγες σελίδες και περιορισμένη κυκλοφορία,⁸³ χαρακτηριστικά που συμφωνούν απόλυτα με τον Πολίτη και το Ελεύθερο Βήμα που, ας σημειωθεί, είναι ακόμη μονόχρωμες.
4. Οι τοπικές εφημερίδες και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην κάλυψη των τοπικών γεγονότων,⁸⁴ γεγονός που ισχύει απόλυτα στη περίπτωση της Φλώρινας για τις εφημερίδες (με μόνη εξαίρεση την *Anatropή*) και για το ραδιόφωνο (με την εξαίρεση του Ράδιο Λέχοβο).
5. Οι περισσότερες επαρχιακές εφημερίδες έχουν σαφή κομματική τοποθέτηση και υποστηρίζουν με συνέπεια, κάποτε και με φανατισμό, τις θέσεις του κόμματος που υποστηρίζουν και ασκούν μάχιμη δημοσιογραφία.⁸⁵ Αντιθέτως στη Φλώρινα καμιά εφημερίδα, με την εξαίρεση ίσως του *Παρατηρητή*, και κανένας ραδιοφωνικός σταθμός δεν έχει ξεκάθαρη κομματική τοποθέτηση. Αντιθέτως τα περισσότερα ΜΜΕ ασκούν μια «στρογγυλεμένη» δημοσιογραφία και προβάλλουν όλες τις δραστηριότητες των δυο μεγάλων κομμάτων και όλων των τοπικών αρχόντων.
6. Στις περισσότερες περιοχές της Ελλάδας το σήμα των ραδιοφωνικών σταθμών δυσκολεύεται να καλύψει όλη την έκταση του Νομού για το οποίο έχει άδεια εκπομπής. Το ίδιο πρόβλημα ανακύπτει και στο Νομό Φλώρινας, όπου το οροπέδιο των Πρεσπών για να ακούει ικανοποιητικά τους σταθμούς της Φλώρινας πρέπει αυτοί να έχουν αναμεταδότη, κάτι που δεν επιτρέπεται από τη νομοθεσία.
7. Ιδιαιτέρωτη του Νομού όμως αποτελεί το γεγονός ότι στο μεγαλύτερο μέρος του μπορεί να ακούσει κανείς 10 και πλέον ραδιοφωνικούς σταθμούς από τη FYROM και 4-5 από την Αλβανία, καθώς η νομοθεσία τους δεν απαγορεύει την εγκατάσταση και λειτουργία αναμεταδοτών. Μάλιστα αρκετά συχνά δημιουργούν προβλήματα στην εκπομπή των τοπικών σταθμών στην ελληνική επικράτεια.
8. Οι περισσότεροι ραδιοφωνικοί σταθμοί έχουν ως πρώτη προτεραιότητα την ενημέρωση, αλλά οι ακροατές δείχνουν ότι με την πάροδο των χρόνων καταφεύγουν στο ραδιόφωνο για ψυχαγωγία και διασκέδαση και λιγότερο για ενημέρωση.
9. Η ποιότητα και η ποσότητα του πολιτιστικού αποθέματος και της σημειωνής πολιτιστικής παραγωγής του Νομού αντικατοπτρίζεται στην έκδοση δύο περιοδικών που προωθούν τον πολιτισμό. Το ίδιο ισχύει και για το θρησκευτικό αίσθημα των κατοίκων και την δραστηριότητα της Μητρόπολης Φλωρίνης και Εορδαίας με την κυκλοφορία πολλών θεολογικών περιοδικών.
10. Η παροχή πληροφοριών μέσω του Internet είναι πλέον διαδεδομένη, αλλά οι περισσότεροι δραστήριοι φορείς ανήκουν στον ευρύτερο χώρο του δημοσίου, ενώ παρατηρείται υστέρηση στον ιδιωτικό τομέα.

⁸³ Δεμερτζής, Σκαμνάκης, ό.π., σ. 239.

⁸⁴ Δεμερτζής, Σκαμνάκης, ό.π., σσ. 241-242, 253.

⁸⁵ Δεμερτζής, Σκαμνάκης, ό.π., σ. 240.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανδρέου Αντρέας Π., «Σπαράγματα από την ιστορία του Τύπου στη Φλώρινα», *Πιπεριά*, 1 (καλοκαίρι 2004), σσ. 8-20.
2. Βόσδου Θεόδωρος, «Ο Τύπος της Φλώρινας», *Η Φλώρινα και η περιοχή της*, Φλώρινα, 2002, σσ. 266-269.
3. Βόσδου Θεόδωρος Λ., «Φωνή της Φλωρίνης. Η σαραντάχρονη πορεία της», *Πιπεριά*, 2 (φθινόπωρο 2004), σσ. 6-10.
4. Βόσδου Θεόδωρος, «Η ομιλία του Θεόδωρου Βόσδου στο χορό των δημοσιογράφων της Φλωρίνης», *Φωνή της Φλωρίνης*, αρ.2029, 28/02/2003.
5. Γούναρης Βασίλης Κ., «Οι σλαβόφωνοι της Μακεδονίας. Η πορεία της ενσωμάτωσης στο ελληνικό εθνικό κράτος, 1870-1940», *Μακεδονικά*, ΚΘ (1994), σσ. 209-238.
6. Δεμερτζής Νίκος, Σκαμνάκης Αντώνης, «Τα περιφερειακά/τοπικά MME στην Ελλάδα», στο Νίκος Δεμερτζής, Αντώνης Σκαμνάκης, *Περιφερειακά MME στην Ευρώπη. Οι συνέπειες της απορρύθμισης*, Αθήνα, 2000, σσ. 233-258.
7. Ηλιάδου Τάχου Σοφία, «Ο Τύπος της Φλώρινας από το Αρχείο του Γεωργίου Ι. Θεοδοσίου», *Αριστοτέλης*, 251 (1999), σσ. 45-47.
8. Hallin Daniel C., Papathanassopoulos Stylianos, “Political Clientism and the Media: southern Europe and Latin America in comparative perspective”, *Media, Culture and Society*, 24 (2002), σσ. 184 κ.ε.
9. Κανδυλάκης Μανώλης, *Εφημεριδογραφία και περιοδικά της Μακεδονίας και της Θράκης*, Θεσσαλονίκη, 2006.
10. Κανδυλάκης Μανώλης, *Ο μυστικός Τύπος της Εθνικής Αντίστασης στη βόρεια Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη, 2006.
11. Καραμπατάκη Ντίνα, «Εταιρία», *Πιπεριά*, 1 (καλοκαίρι 2004), σ. 21.
12. Κωνσταντινίδης Χρήστος Σ., «Εφημερίδα Έθνος: Τρεις γενιές στην υπηρεσία του Τύπου», *Πιπεριά*, 2 (φθινόπωρο 2004), σσ.11-15.
13. Κωστόπουλος Τάσος, *Η απαγορευμένη γλώσσα. Κρατική καταστολή των σλαβικών διαλέκτων στην ελληνική Μακεδονία*, Αθήνα, Μαύρη Λίστα, 2000.
14. Λέανδρος Νίκος, *Μαζικά έντυπα επικοινωνίας στην Ελλάδα*, Αθήνα, 1992.
15. Μάγερ Κάρολος, *Ιστορία του Ελληνικού Τύπου*, τόμ. Α΄, Αθήνα, 1957.
16. *Μακεδονικά Νέα* (Νάουσας), αρ.1090, 30/11/2002.
17. Ninecki Blagoja, *Petsatenite I elektronskite mediyimi vo Makedonija*, Σκόπια, 2000.
18. Τσουκαλάς Κωνσταντίνος, *Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος*, Αθήνα, 1981.
19. Ράδιο Καραγιάννη, *Ελληνική Ραδιοφωνία*, Αθήνα, 1952, Ε137-139.
20. Σαμπανόπουλος Βασίλης, «Ο περιοδικός τύπος στο δυτικομακεδονικό χώρο», *Ελμειακά*, 1 (1982), σσ. 91- 110.
21. Φλάισερ Χάγκεν, Μπόουμαν Στίβεν, *Η Ελλάδα στη δεκαετία 1940-1950. Ένα έθνος σε κρίση. Βιβλιογραφικός οδηγός*, Αθήνα, 1984.

22. Ψυχογιός Δημήτρης Κ., *Τα έντυπα μέσα επικοινωνίας. Από τον πηλό στο Δίκτυο*, Αθήνα, 2004.
23. Vlasidis Vlasis, “Greek and Yugoslav Public Radio in the Decades of '40s and 50's” ανακοίνωση στο συνέδριο “Mass Media and Propaganda in the Making of Cold War Europe”, University College Dublin, 11-13 Ιανουαρίου 2007.

Συνεντεύξεις

Αριστείδου Γιάννης, (Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας), Φλώρινα, 14/02/2007

Βίτκας Ηλίας, (Ματιές στα Σπορ), Φλώρινα, 14/02/2007

Βοζινίδης Κώστας, (ΕΡΑ Φλώρινας), Φλώρινα, 21/02/2007

Βόσδου Θεόδωρος, (Φωνή της Φλωρίνης), Φλώρινα, 15/02/2007

Βούζας Πέτρος, (Ράδιο Λέχοβο), Λέχοβο, 15/02/2007

Γώγος Κωνσταντίνος, (InFlorina), Φλώρινα, 22/2/2007

Γωγούσης Βαγγέλης, (Κανάλι 3 Λεχόβου), Λέχοβο, 15/02/2007

Ζιούπας Γιάννης, (Ράδιο Αίνιγμα), Φλώρινα, 15/02/2007

Ηλιάδης Σπύρος, (Το Βήμα της Γυναικας), Φλώρινα, 21/02/2007

Κόκκος Τηλέμαχος, (ΕΡΑ Φλώρινας), Φλώρινα, 14/02/2007

Κοσμάτος Σωτήρης, (Ράδιο Φλώρινα), Φλώρινα, 15/02/2007

Κρυωνάς Νίκος, Κιλκίς, 12/12/2006

Κωνσταντινίδης Χρήστος, (Εθνος), Φλώρινα, 14/02/2007

Νικολτσάνης Γιάννης, (Πολίτης), Φλώρινα, 14/02/2007

Πατέρας Επιφάνιος, (Ρ/Σ Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος), Φλώρινα, 21/02/2007

Περιβολάρης Γιώργος, (Ανατροπή), 14/02/2007

Τόρτοκας Άνθιμος, (FOCUS TV, InFlorina), Φλώρινα, 22/02/2007

Τριανταφυλλίδης Χαράλαμπος, (Παρατηρητής), Φλώρινα, 14/02/2007

Τρύφωνος Κάτια, (Ακριτικός FM), Φλώρινα, 14/02/2007

Φραγκότσης Γρηγόρης, (Ράδιο Αμύνταιο) Αμύνταιο, 14/02/2007.